

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยประยุกต์ใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) มุ่งศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูและนักเรียนในการลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) สำรวจสภาพปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น (2) ศึกษากระบวนการมีส่วนร่วมของครูและนักเรียนในการลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยการประยุกต์ใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และ (3) เพื่อวิเคราะห์ผลการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมระหว่างครูและนักเรียนในการลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

ผู้วิจัยแบ่งกระบวนการวิจัยเป็น 2 ระยะ ในระยะแรกใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อสำรวจลักษณะพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนมัธยมศึกษา โดยใช้การสังเกต สัมภาษณ์ครูและนักเรียนในเรื่องพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนมัธยมศึกษา และระยะที่สอง ใช้ระเบียบวิธีวิจัยกึ่งทดลอง (quasi-experimental design) แบบศึกษาสองกลุ่มวัดสองครั้ง (the pretest-posttest design with nonequivalent group) (วรรณิ แกมเกตุ, 2551) โดยมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม(PAR) เป็นตัวแปรจัดกระทำ เพื่อพัฒนากระบวนการและวิเคราะห์ผลของกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในการลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ผลการวิจัยระยะที่ 1 ประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับสภาพปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1 และ ตอนที่ 2 ผลการวิจัยระยะที่ 2 ประกอบด้วยข้อมูลพื้นฐานของกรณีศึกษาและกลุ่มตัวอย่างกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมมีส่วนร่วมของครูและนักเรียนในการลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น และ การวิเคราะห์ผลการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมระหว่างครูและนักเรียนในการลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2 และ 3 ตามลำดับ

ตอนที่ 1 ผลการวิจัยระยะที่ 1

ผลการสำรวจสภาพปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

การวิจัยในชั้นเรียนนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจสภาพปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น (วัตถุประสงค์ข้อที่ 1) โดยใช้วิธีการสังเกต การสัมภาษณ์ ครูและนักเรียน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสังเกตและแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อตอบคำถามการวิจัย โดยผู้วิจัยแบ่งรายละเอียดออกเป็น 2 ส่วน คือ 1.1) ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง 1.2) สภาพปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในระยะที่ 1 ของการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษา จำนวน 6 โรงเรียน แบ่งเป็น 3 สังกัด ดังนี้ 1) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน(สพฐ.) จำนวน 2 โรงเรียน 2) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา(สกอ.)จำนวน 2 โรงเรียน และ 3) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) จำนวน 2 โรงเรียน โดยทุกโรงเรียนที่เลือกเป็นโรงเรียนสหศึกษา ที่มีการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตจังหวัดนครปฐม

1.2 สภาพปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

ผู้วิจัยมุ่งศึกษาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จากวิธีการสัมภาษณ์ครู นักเรียน และการสังเกตบรรยากาศในชั้นเรียน เพื่อศึกษาข้อมูลพฤติกรรมเชิงลึกเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียน สำหรับเป็นข้อมูลพื้นฐานและสร้างเครื่องมือวัดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนในการวิจัยระยะที่ 2 ต่อไป โดยผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในระยะที่ 1 ตามขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีขั้นตอน คือ 1) สุ่มโรงเรียนตามสังกัด สังกัดละ 2 โรงเรียน 2) ดำเนินการเก็บข้อมูลพฤติกรรมนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นเพื่อสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ศึกษาในระดับชั้นที่พบปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์มากที่สุด 3) ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการสังเกต สัมภาษณ์ครูและนักเรียนระดับชั้นเรียนที่พบปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนมากที่สุด และ 4) จำแนกประเภทของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียน

ในหัวข้อนี้ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอออกเป็น 2 หัวข้อ ได้แก่ 1.2.1) ผลการศึกษาระดับชั้นที่มีสภาพปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ 1.2.2) ประเภทของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้น

เรียน 1.2.3) สภาพปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ดังรายละเอียดต่อไป

1.2.1) ผลการศึกษาระดับชั้นที่มีสภาพปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนมัธยมศึกษาตอนต้นทั้ง 3 ระดับชั้น(ม.1-3) และการสังเกตบรรยากาศในชั้นเรียน พบว่า ครูผู้สอนรายวิชาต่าง ๆ ล้วนมีความเห็นว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีสภาพปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์มากที่สุดทั้งพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียน และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์นอกชั้นเรียน ดังรายละเอียดที่ปรากฏในตารางที่ 4.1

ตาราง 4.1 ตัวอย่างผลการสัมภาษณ์ครูผู้สอนเพื่อหาชั้นเรียนที่มีสภาพปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียน

โรงเรียน	การสัมภาษณ์ครูผู้สอน		
	มัธยมศึกษาปีที่ 1	มัธยมศึกษาปีที่ 2	มัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนสพฐ.1	<p>“เด็ก ๆ ม.1 ส่วนมากน่ารัก ตั้งใจเรียน ยังไม่ค่อยมีเกเรมากเท่าไร มีบ้างก็ยังไม่ถึงขนาดดื้อเกินไป”</p> <p>(ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย: 5 ก.ค. 2555)</p>	<p>“นร.ม.2 โห...กำลังมีเป็นหนุ่มเป็นสาวเลย พูดเยอะมาก ในห้องเรียนบางที่แทบจะไม่ได้สอนเลย เพราะมัวแต่ต้องควบคุมเด็ก สอนก็ไม่ฟัง เรียนก็ไม่ได้เรื่อง”</p> <p>(ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์: 5 ก.ค. 2555)</p>	<p>“ถ้าเทียบกันในม.ต้นด้วยกัน พี่ว่าเด็กม.2 นี่แหละปัญหา มากที่สุด(จากประสบการณ์ที่สอนทั้ง 2 ม.นะ (หัวเราะ) เด็กม.3 ดูเฉินๆเหมือนจะมีปัญหาเยอะ แต่อย่างน้อยกว่าม.2 อยู่ดี”</p> <p>(ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษา, ครูฝ่ายปกครอง: 5 ก.ค. 2555)</p>
โรงเรียนสพฐ.2	<p>“เด็ก ๆ ม.1 คำพูดคำจาสมัยนี้ ต้องตักเตือนมากเลย เด็กสมัยนี้รู้สึกไม่เหมือนเมื่อก่อน ดีกว่าเดี๋ยวนี้เยอะ”</p> <p>(ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา: 9 ก.ค. 2555)</p>	<p>“เด็กม.2 นี่แหละสุดยอดแล้ว เวลาเรียนในห้องก็น้อยอยู่แล้ว ยังต้องมานั่งดูตัวอีก เพราะว่าสารพัดพฤติกรรมในห้อง ไม่ว่าจะเอาขนมมากิน แอบนั่งเล่นโทรศัพท์ ไม่ส่งงาน ก้าวร้าว บางที่ดื้อมันมากๆ แทบจะต่อยมมแหละ”</p> <p>(ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์: 9 ก.ค. 2555)</p>	<p>“จริงๆ แล้วพอๆ กันนะเด็กม.3 กับม.2 นะ ”</p> <p>(ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์: 9 ก.ค. 2555)</p>

ตาราง 4.1 ตัวอย่างผลการสัมภาษณ์ครูผู้สอนเพื่อหาชั้นเรียนที่มีสภาพปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียน (ต่อ)

โรงเรียน	การสัมภาษณ์ครูผู้สอน		
	มัธยมศึกษาปีที่ 1	มัธยมศึกษาปีที่ 2	มัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนสกอ.1	<p>"เด็กม.1เรียบร้อยครับ พุดจาดี มีบ้างเป็นส่วนน้อย ไม่ค่อยมีปัญหามากนัก ที่จะมีปัญหาเยอะๆจะเป็นม. 2-3 นี้แหละ คงเป็นเพราะม.1 เพิ่งเข้ามาใหม่ ละมั้ง เลยยังไม่รวมกลุ่มตั้งแก๊งค์กัน เหมือนพี่ๆโตๆ มีบ้างก็คุยกัน ต้องคอยว่า แต่ว่าง่ายไม่ต่อต้านอะไรมาก แต่ที่วาม.1ดี ก็ยังไม่ดีเหมือนสมัยก่อนหรอก เด็กสมัยนี้ไม่รู้ทำไมดีดื้อกว่าเมื่อก่อนเยอะเลย สังสัยยุคสมัยมันเปลี่ยนไปแล้ว ละมั้ง หรือว่าเราแก่ (หัวเราะ) "</p> <p>(ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์: 11 ก.ค. 2555)</p>	<p>"นร.ม.2 โห...กำลังมีเป็นหนุ่ม เป็นสาวเลย พุดยากมาก ในห้องเรียนบางที่แทบจะไม่ได้สอนเลย เพราะมัวแต่ต้องควบคุมเด็ก สอนก็ไม่ฟัง เรียนก็ได้เรื่อง"</p> <p>(ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ: 11 ก.ค. 2555)</p>	<p>"ม.3ที่ว่ามันเริ่มโตแล้ว เริ่มมองหาทางเพื่อเรียนต่อม. 4 พฤติกรรมแย่น้อยลงแล้ว อย่างที่บอกแหละบางคนอยากเรียนสายวิทย์ก็จะตั้งใจเรียนเป็นพิเศษ เพราะกลัวไม่ได้สายวิทย์ "</p> <p>(ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาการวิทยาศาสตร์: 11 ก.ค. 2555)</p>
โรงเรียนสกอ.2	<p>"สบายๆ อยู่กะเด็กม. 1 เหมือนกับว่าเค้ายังเด็กๆมาก เพราะว่าเพิ่งผ่านประถมมา ละมั้ง ในห้องเรียนถ้าแผนดีๆ สอนเด็กม.1สนุกมาก ฮาๆ ยังมีเกมส์ให้เล่นจะเจี้ยวจิวๆเขี้ยวเสียงแซดเลย แซดเรียนนะ ไม่ใช่คุยกันเสียงแซด (หัวเราะ)"</p> <p>(ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ: 13 ก.ค. 2555)</p>	<p>"อย่างว่าโรงเรียนเราเป็นเอกชน เราคิดเด็กไม่ดีอยู่แล้ว แต่ถ้าแย่มากๆขนาดว่าเอาไม่อยู่ก็จะมีมาตรการเหมือนกัน เพราะฉะนั้นพฤติกรรมปัญหาในห้องเรียนมีมากอยู่แล้ว ม.2 เท่าที่เจอ ผมว่ามากนะ มากกว่าม.ต้นม.อื่นๆ"</p> <p>(ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาการงานอาชีพ: 13 ก.ค. 2555)</p>	<p>"ม.3ส่วนมากเป็นปัญหาออกแนวหนุ่มสาว จับกันจนไม่เรียน บางคนห้องต้องออกไปก็มี ถ้าเป็นม.2จะมีพฤติกรรมแปลกๆทั้งเด็กเรียนและเด็กไม่เรียน แต่ม.3 ยังเบาละ แต่ที่ดูปัญหามันรุนแรงก็เพราะมันเป็นปัญหาใหญ่ๆ แต่จำนวนน้อย แต่ม.2 ปัญหาพฤติกรรมในห้องเล็กๆน้อยๆแต่จำนวนเยอะ ไม่ใช่ม.2ไม่มีปัญหาใหญ่ๆนะ ทั้ง ห้อง ยาเสพติด ยิ่งเรื่องในห้องเรียนไม่ต้องพูดเลย มีเยอะมากกๆอยู่แล้ว ยังไม่ม.2ก็ยังไม่แพ้อู๊ด"</p> <p>(ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาฝ่ายปกครอง: 13 ก.ค. 2555)</p>

ตาราง 4.1 ตัวอย่างผลการสัมภาษณ์ครูผู้สอนเพื่อหาชั้นเรียนที่มีสภาพปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียน (ต่อ)

โรงเรียน	การสัมภาษณ์ครูผู้สอน		
	มัธยมศึกษาปีที่ 1	มัธยมศึกษาปีที่ 2	มัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนสข.1	<p>“เด็กม.1 มีบ้างนะ เพราะเราจะได้เด็กที่เหลือคัดจากพวกโรงเรียนดังๆ อย่างสาธิต ไข่ม้อย ค่ะ เพราะฉะนั้นปัญหาพฤติกรรมในห้องเรียนที่ว่าจะไม่เรียนในห้องมีเยอะเลยนะ มีทุกม.แหละ ม.ปลายจะเบาแล้ว เพราะจะเป็นอีกช่วงวัยหนึ่งแล้ว”</p> <p>(ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย: 16 ก.ค. 2555)</p>	<p>“นร.ม.2 โห...กำลังมีเป็นหนุ่ม เป็นสาวเลย พุดยากมาก ในห้องเรียนบางที่แทบจะไม่ได้สอนเลย เพราะมัวแต่ต้องควบคุมเด็ก สอนก็ไม่ฟัง เรียนก็ได้เรื่อง”</p> <p>(ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์: 16 ก.ค. 2555)</p>	<p>“ทั้ง 3 ม.แหละที่ว่า เพราะว่าบางที่สมัยนี้เด็กมันโตกว่าเดิมมั้ง ม.1 มากี่เริ่มเป็นสาวแล้ว ม.เริ่มเบาๆลง ม.2 นี่แหละที่เยอะๆ ที่เคยศึกษาพวกเรื่องจิตวิทยาวัยรุ่น เหมือนว่าช่วงม.2จะเป็นช่วงที่พฤติกรรมเปลี่ยนแปลงเยอะมาก แล้วที่แสดงแสดงออกมาก็รุนแรงด้วย”</p> <p>(ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา: 16 ก.ค. 2555)</p>
โรงเรียนสข.2	<p>“น้องม.1 ยังน่ารักค่ะ เค้ายังดูเด็กๆ ดิฉันสียประทมมาละมังค์ะ พฤติกรรมไม่ดีทั้งในและนอกห้องเรียนไม่ค่อยมีปัญหา มาก ไม่เหมือนม. 2 ม. 3 พวกนั้นเค้าจะมีพฤติกรรมที่ไม่ค่อยเหมาะจะเยอะละคะ”</p> <p>(ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ: 17 ก.ค. 2555)</p>	<p>“เด็กม. 2 โอ้ย!..พุดแล้วปวดหัว เยอะคะ นินทาครู ไม่ส่งการบ้าน เล่นโทรศัพท์ เรื่องคุยไม่ต้องถามบอกได้คำเดียวว่าปีโคะสตาร์ (มากมาย)...ม.ต้นด้วยกันเทียบแล้ว ม.2 ยังชนะเลิศคะ”</p> <p>(ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษา: 17 ก.ค. 2555)</p>	<p>“ปัญหาพฤติกรรมคนละครูปแบบนะคะ ถ้าหากว่าพฤติกรรมการเรียน นร.ม.2 แหละที่เยอะสุด ม.1ก็มีแต่ถือว่ายังมีไม่มากเท่าไรเมื่อเทียบกับทั้ง 3 ระดับ ”</p> <p>(ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาแนะแนว: 17 ก.ค. 2555)</p>

จากตาราง 4.1 ครูผู้สอนวิชาต่างๆส่วนมากลงความเห็นว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นระดับชั้นที่มีปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์มากที่สุดทั้งพฤติกรรมที่ไม่พึงพึงประสงค์ในชั้นเรียนและพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์นอกชั้นเรียน สอดคล้องกับ คำให้สัมภาษณ์ของนักเรียนดังต่อไปนี้

“...ผมว่า ม.2 เรานี่แหละครับ เพราะว่าน้องม.1 ยังเรียบร้อยอยู่ พอเริ่มม.2 เริ่มสนิทกัน เริ่มเล่นกันมากขึ้น อาจารย์ด่าทุกคาบแหละครับ แอบนั่งเล่นโทรศัพท์ แอบฟังเพลง แอบวาดการ์ตูน...”

(ข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักเรียนม.2 โรงเรียนสพฐ.1: 9 ก.ค. 2555)

“หนูคิดว่าน้อง ม.2 ค่ะ เพราะว่าเท่าที่สังเกตดู ตอนนี้น้องอยู่ ม.3 เริ่มน้อยๆลง ตอนนี้อยู่ ม.1 ก็ไม่เท่าไหร่นะคะ ถ้าถามหนู หนูว่าตอนม.2หนูสนุกสุดแล้ว ครูอาจจะมองว่าพีเรนสุดแล้วมั้ง ค่ะ...”

(ข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักเรียนม.3 โรงเรียน สกอ.2 : 16 ก.ค. 2555)

อีกทั้งผู้วิจัยยังพบว่า ข้อมูลพฤติกรรมที่พบยังสอดคล้องกับบันทึกการสังเกตบรรยากาศในชั้นเรียน ที่พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความถี่ในการแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนมากที่สุด และบันทึกหลังการสอนของครูที่ผู้วิจัยดำเนินการประมวลผลร่วมกันทั้ง 3 ระดับชั้นและรายวิชาต่างๆ พบว่า ครูผู้สอนบันทึกหลังการสอนเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นจำนวนมาก ดังตาราง ที่ 4.2

ตาราง ที่ 4.2 ตัวอย่างข้อมูลพฤติกรรมในการวิจัยระยะที่ 1 จากเอกสาร

แหล่งข้อมูล	ผลการวิเคราะห์พฤติกรรม
บันทึกการสังเกตบรรยากาศในชั้นเรียนของผู้วิจัย	นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียน มีความถี่มากที่สุด โดยขณะครูกำลังสอนนักเรียนจะแสดงพฤติกรรมการคุยเล่น ทำงานอื่น อ่านการ์ตูน ฯลฯ...
บันทึกหลังการสอนของครู	“...นักเรียนมีพฤติกรรมไม่ค่อยสนใจเรียน ไม่ฟัง ไม่นำเอกสารมาเรียนหลายคน ไม่ส่งการบ้านหลายคน แอบใช้โทรศัพท์มือถือ...” บันทึกหลังการสอนวิชาภาษาไทย โรงเรียน สช.2

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียน ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ระดับชั้นเรียนที่พบปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์มากที่สุด ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยจึงนำข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ไว้เป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจงสำหรับการวิจัยในระยะที่ 2 และจากดำเนินการวิจัยระยะที่ 1 ในชั้นตอนต่อไปเพื่อศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับสภาพปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนอย่างละเอียดอีกครั้ง

1.2.2) ประเภทของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียน

จากการศึกษาประเภทของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียน ผู้วิจัยพบว่า พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) ด้านการไม่มีส่วนร่วมในชั้นเรียน (class non-participation) หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกในชั้นเรียนเกี่ยวกับการไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน ระหว่างนักเรียนและนักเรียนในสถานการณ์การเรียนการสอนในชั้นเรียน หรือปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน ซึ่งจะแสดงออกทั้งพฤติกรรมการแสดงออกทางกิริยาและวาจา ระหว่างครูผู้สอนและนักเรียนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน เช่น การไม่พูด การไม่อธิบาย การไม่ใช้คำถาม การออกคำสั่ง การเสริมแรง การใช้สื่อการสอน การลงโทษ นักเรียนไม่ช่วยครูแสดงการสาธิตประกอบการเรียน การไม่ตอบคำถาม การนั่งเฉยๆ ไม่สนใจเรียน เป็นต้น

ข้อค้นพบพฤติกรรมด้านการไม่มีส่วนร่วมในชั้นเรียน

ลักษณะการแสดงพฤติกรรมบ่งชี้ถึงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียน ในลักษณะของการมีส่วนร่วมต่อกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนวิชาต่างๆนั้นมีความถี่ของพฤติกรรมอยู่มาก และพบได้แทบทุกบริบทของโรงเรียน สอดคล้องกับตัวอย่างคำกล่าวของครู ดังนี้

“...พฤติกรรมในลักษณะการมีส่วนร่วมในการเรียนแหละค่ะ เจอบ่อย อย่างในวิชาวิทยที่พี่สอน เขาไม่ค่อยทำกิจกรรมในห้องสักเท่าไร อย่างเวลามีการทดลองหรืองานกลุ่มก็ทำกันอยู่ไม่กี่คนเท่านั้น การไม่ถาม ไม่ตอบ เฉย บางทีเราก็ไม่รู้ว่าเขารู้เรื่องหรือเปล่า แบบนี้ก็...”

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์ ม. 2 โรงเรียนสกอ.1 เมื่อ 22 ส.ค.2555

2) ด้านพฤติกรรมรบกวนชั้นเรียน (class disruption) หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกในชั้นเรียนเกี่ยวกับการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนที่ไม่ชวนแก่การเรียนการสอนของครูและนักเรียนทั้งกิริยาและวาจาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน โดยพฤติกรรมนี้ส่งผลให้การเรียนการสอนของครูและการเรียนรู้ของนักเรียนในชั้นเรียน หรือกิจกรรมการเรียนในชั้นเรียนหยุดชะงัก ไม่ราบรื่น (มธุรส หอทอง, 2542; รัชนี ต้นติเสวี, 2533; แสงระวี ศุภทกิจ, 2531; พงศ์ศักดิ์ พลทะกลาง, 2547) ได้แก่ คุยเสียงดัง ส่งเสียงตะโกน ส่งเสียงด่าทอด้วยคำพูดที่ไม่สุภาพ ลุกเดินในชั้นเรียนโดยไม่มีสาเหตุ ทำตลก ขว้างปาสิ่งของ ทำร้ายร่างกายต่อครูผู้สอนหรือนักเรียน ล้อเลียนครู ไม่เชื่อฟัง ไม่ยอมรับ เป็นต้น

ข้อค้นพบพฤติกรรมด้านพฤติกรรมรบกวนในชั้นเรียน

ลักษณะการแสดงพฤติกรรมบ่งชี้ถึงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียน ในลักษณะของการรบกวนชั้นเรียน ทั้งรบกวนเพื่อนร่วมชั้นเรียน และรบกวนการสอนของครู มีความถี่ของพฤติกรรมอยู่มากเช่นกัน และพบได้แทบทุกบริบทของโรงเรียน สอดคล้องกับตัวอย่างคำกล่าวของครู ดังนี้

“...ส่งเสียงดังเรียกร้องความสนใจ ก้าวร้าว พูดจาแย่ๆ เด็กสมัยนี้พูดไม่เพราะหรอก ทำตัวให้โดนตำ หรืออีกหลากหลายพฤติกรรมของเขามันน่าจะเป็นในลักษณะของความก้าวร้าว ซึ่งมันจะกระทบกับนักเรียนคนอื่น แม้แต่เราเองก็ยังมีอารมณ์เสียเหมือนกันเพราะสอนไม่ทัน ไม่เป็นตามเป้า เพราะจะต้องมานั่งเสียเวลาอบรมกันอีก...”

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ม. 2 โรงเรียนสพฐ.2 เมื่อ 31 ส.ค.2555

3) ด้านขาดความรับผิดชอบต่อชั้นเรียน (class irresponsibility) หมายถึง

พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกในชั้นเรียนเกี่ยวกับความไม่มุ่งมั่นต่อการเรียนของตนเอง ไม่สามารถควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตนในชั้นเรียนจนประสบความสำเร็จ และการละเลยไม่ปฏิบัติตามกฎกติกาของชั้นเรียนทั้งกิริยาและวาจาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน ทำให้นักเรียนไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนในชั้นเรียนได้ หากขาดความรับผิดชอบในชั้นเรียนก่อให้เกิดความเสียหายทางการเรียนต่อตนเองและเพื่อนร่วมชั้นเรียนได้ (จรัรัตน์ นันทพิทวิกุล, 2538; วันทนีย์ อุบลรัมย์, 2545; น้อมพร เสน่ห์ธรรมศิริ, 2551) เช่น ไม่ขยันหมั่นเพียร ไม่อดทน หนีเรียน ขออนุญาตออกนอกชั้นเรียนบ่อยจนผิดปกติ ไม่ส่งงานที่ได้รับมอบหมายตรงเวลา ไม่ทำการบ้าน/แบบฝึกหัด ไม่ทำการบ้าน/แบบฝึกหัดด้วยตนเอง ไม่ศึกษาค้นคว้าบทเรียนเพิ่มเติม ไม่ปฏิบัติตามกฎกติกาหรือข้อตกลงร่วมกันในชั้นเรียน อุปกรณ์การเรียนของตนเองไม่พร้อม ไม่ดูแลรักษาอุปกรณ์การเรียนของตนเองและอุปกรณ์การเรียนส่วนรวมในชั้นเรียน เป็นต้น

ข้อค้นพบพฤติกรรมด้านขาดความรับผิดชอบต่อชั้นเรียน

ลักษณะการแสดงพฤติกรรมบ่งชี้ถึงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียน ในลักษณะของความไม่รับผิดชอบต่อชั้นเรียนวิชาต่างๆนั้นมีความถี่ของพฤติกรรมอยู่มาก และพบได้แทบทุกบริบทของโรงเรียนเช่นเดียวกับด้านอื่นๆ อีกทั้งยังสอดคล้องกับตัวอย่างคำกล่าวของครู ดังนี้

“...ในแง่ของความไม่รับผิดชอบเยอะเลย แยกนะเด็กเดี๋ยวนี้ ไม่มีความรับผิดชอบเลย งานการบ้านไม่ยอมส่ง ชอบแหกกฎ ไม่รับผิดชอบในการเรียน เล่นโทรศัพท์บ้าง เกมมือถือบ้าง...”

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ ม. 2 โรงเรียนสกอ.1 เมื่อ 22 ส.ค.2555

ข้อมูลพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียน จากการวิเคราะห์ข้อมูลเอกสาร นิยามและข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูและนักเรียนที่ได้จากการศึกษาวิจัยในระยะที่ 1 ผู้วิจัยพบว่า ลักษณะการแสดงออกหรือพฤติกรรมบ่งชี้ถึงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ 1) ด้านการไม่มีส่วนร่วมในชั้นเรียน 2) ด้านพฤติกรรมรบกวนในชั้นเรียน 3) ด้านขาดความรับผิดชอบต่อชั้นเรียน สอดคล้องกับข้อมูลจากสัมภาษณ์ครูและนักเรียน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“...พี่ว่าถ้าจะจัดกลุ่มพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในห้องเรียนเนี่ยนะ พี่คิดว่าอย่างงี้เนาะ นำแบ่งเป็น หนึ่ง ไม่มีส่วนร่วมกับกิจกรรมในห้อง สอง พฤติกรรมไม่ส่งการบ้าน ไม่เอางานมา ไม่เอาแบบฝึกหัดมา เขาเรียกว่าอะไรเนาะ เออๆ..ไม่รับผิดชอบ แล้วก็สาม ประเภทที่ทำให้เสียงดัง ทำให้เราที่สอนอยู่เสียสมาธิ และเพื่อนๆเขาเองด้วยเสียสมาธิ น่ารำคาญทำนองนี้ค่ะ...”

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษา(โรงเรียนสังกัดสพฐ.1): 12 ก.ค. 2555

“...คือ คิดว่าแบ่งได้เป็นหลายประเภทครับ ประการแรกพวกที่ไม่สนใจเรียนในห้องเรียน ไม่ร่วมทำกิจกรรมในห้องเรียนเลย ประการที่สองพวกสมาธิสั้น โข่วเท่ลุกเดิน ทำตัวเป็นจุดเด่นในห้องเรียนแล้วรบกวนเพื่อน ทำให้บรรยากาศห้องเรียนเสียเนาะครับ ประการที่สามพวกที่ละเมียดกฎของโรงเรียนหรือห้องเรียนที่เราตั้งกันไว้ตั้งแต่ต้น ประการสุดท้ายพวกไม่ยอมส่งงาน ไม่รับผิดชอบ แต่ประการ 2 อันหลังเนี่ยรวมๆเป็นเรื่องเดียวกันได้นะ...”

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษา(โรงเรียนสังกัดสกอ.2): 13 ก.ค. 2555

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียน	โรงเรียนจำแนกตามสังกัด						คิดเป็น (%)
	สพฐ.1	สพฐ.2	สกอ.1	สกอ.2	สช.1	สช.2	
1. ด้านการไม่มีส่วนร่วมในชั้นเรียน (ต่อ)							
5. ใช้โทรศัพท์ในเวลาเรียน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	100.00
6. นอนหลับในเวลาเรียน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	100.00
7. แอบอ่านการ์ตูน หนังสืออื่นๆในเวลาเรียน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	100.00
8. ก้าว หลีกหนีการตอบคำถาม ไม่ถามคำถาม	✓	✓	✗	✓	✓	✓	83.33
9. ไม่ร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน	✓	✓	✓	✗	✓	✓	83.33
2. ด้านรบกวนชั้นเรียน							
10. ไม่เชื่อฟังคำสั่งครู	✓	✓	✓	✓	✓	✓	100.00
11. คุยในชั้นขณะที่ครูกำลังสอนเรียน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	100.00
12. ร้องขอให้ครูที่กำลังสอนรีบปล่อยก่อนเวลา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	100.00
13. ล้อเลียนครู	✓	✓	✓	✓	✓	✓	100.00
14. หยอกล้อเล่นกัน เกิดเสียงดัง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	100.00
15. ลุกขึ้นเดินไปหาเพื่อนขณะที่กำลังเรียน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	100.00
16. ขออนุญาตออกนอกห้องเรียนบ่อยครั้ง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	100.00
17. ตะโกนออกมาดังๆขณะที่ครูกำลังสอนอยู่	✓	✓	✓	✓	✓	✓	100.00
18. ยุแหย่ แกล้งเพื่อนในชั้นเรียน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	100.00
19. พูดจาไม่สุภาพ ก้าวร้าว	✓	✓	✓	✓	✓	✓	100.00
20. พูดแทรกแบบไม่มีสาระ หรือแซว ขณะที่ครูสอน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	100.00
21. เคาะโต๊ะ เคาะปากกา เคาะสิ่งต่างๆเสียงดังขณะเรียน	✓	✓	✓	✓	✗	✓	83.33
22. ปาสิ่งของส่งให้เพื่อนแกล้ง ขณะที่ครูกำลังสอน	✓	✓	✗	✗	✓	✓	66.67
23. เก็บอุปกรณ์ เก็บกระเป๋าต่างๆที่ยังไม่หมดเวลาเรียน	✗	✓	✓	✓	✗	✓	66.67
24. ทำเสียงแปลกๆในห้องเรียนรบกวนนักเรียนคนอื่น	✓	✗	✓	✗	✗	✗	33.33
25. ทะเลาะวิวาทกับเพื่อนหรือครู ขณะที่ครูที่กำลังสอนอยู่	✓	✗	✗	✗	✗	✗	16.67
26. ใช้คำถามซ้ำ ทั้งๆที่ครูเพิ่งพูดจบไป	✗	✗	✓	✗	✗	✗	16.67
2. ด้านขาดความรับผิดชอบต่อชั้นเรียน							
27. ไม่ส่งการบ้าน แบบฝึกหัด	✓	✓	✓	✓	✓	✓	100.00
28. นำขนมเข้ามากินในห้องเรียน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	100.00
29. ไม่ดูแลรักษาอุปกรณ์การเรียนส่วนรวม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	100.00
30. ไม่นำอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการเรียนมาเรียน เช่น หนังสือ เอกสารประกอบ อุปกรณ์ที่สั่งให้นำมา	✓	✗	✓	✗	✓	✓	66.67
คิดเป็นร้อยละ (%)	93.33	86.66	90.00	80.00	83.33	90.00	87.22
ร้อยละเฉลี่ย (%) ของแต่ละสังกัด	90.00		85.00		86.67		

หมายเหตุ:

- ✓ หมายถึง โรงเรียนที่พบนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนประเภทนี้
- ✗ หมายถึง โรงเรียนที่ไม่พบนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนประเภทนี้
- ข้อมูลแต่ละโรงเรียนเป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้และการสังเกตชั้นเรียนโดยผู้วิจัย

จากตารางที่ 4.3 ผู้วิจัยพบว่าพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนมากเป็นอันดับ 1 (ร้อยละ 90) นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) พบว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนมากเป็นอันดับ 2 (ร้อยละ 86.67) และ นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนมากเป็นอันดับสุดท้าย (ร้อยละ 85)

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนของนักเรียนที่ปรากฏในทุกสังกัด (ร้อยละ 100) มีอยู่ 21 พฤติกรรม จาก 30 พฤติกรรม เช่น พฤติกรรมการคุยเล่นหยอกล้อระหว่างครูกำลังสอน ใช้โทรศัพท์มือถือเพื่อการสื่อสาร เล่นเกม ฟังเพลงจากโทรศัพท์มือถือหรือใช้งานแอปพลิเคชันต่างๆ อาทิ facebook, โปรแกรมสนทนา (line) ฯลฯ อ่านการ์ตูน อ่านหนังสืออื่น หรือนำงานอื่นมาทำระหว่างเรียน ออกนอกชั้นเรียนโดยไม่มีสาเหตุ หรือขออนุญาตออกนอกห้องเรียนนานเกินความเหมาะสม เป็นต้น และมีพฤติกรรมที่ปรากฏในโรงเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 83.33) มี 3 พฤติกรรม ได้แก่ 1) พฤติกรรมไม่ร่วมกิจกรรมต่างๆ ในชั้นเรียน 2) พฤติกรรมหลีกเลี่ยง ไม่ตอบและไม่ถามคำถามที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่เรียน และ 3) พฤติกรรมเคาะโต๊ะ เคาะปากกา เคาะสิ่งต่างๆ จนเสียงดังขณะที่ครูกำลังสอน นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่า มีพฤติกรรมที่ปรากฏเพียงบางโรงเรียน (ร้อยละ 50) มี 2 พฤติกรรม ได้แก่ 1) พฤติกรรม เดินไป-มา ภายในห้องเรียนโดยไม่มีสาเหตุ และ 2) พฤติกรรมทำเสียงดัง เช่น ตะโกน ผีวปาก หัวเราะ เป็นต้น และมีพฤติกรรมที่ปรากฏเพียงบางโรงเรียน อีก 3 พฤติกรรม ได้แก่ 1) พฤติกรรม ทำเสียงประหลาดรบกวนผู้อื่น (ร้อยละ 33.33) 2) พฤติกรรมทะเลาะวิวาทกับเพื่อนหรือครู ขณะที่ครูกำลังสอน (ร้อยละ 16.67) และ 3) พฤติกรรมใช้คำถามก่อกวน ถามคำถามซ้ำๆ ที่ครูเพิ่งพูดจบไป (ร้อยละ 16.67)

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในด้านการรบกวนชั้นเรียนมีความถี่ของพฤติกรรมมากที่สุด (ร้อยละ 56.67) รองลงมาคือพฤติกรรมด้านการไม่มีส่วนร่วมในชั้นเรียน (ร้อยละ 30) และด้านขาดความรับผิดชอบต่อชั้นเรียนมีความถี่พฤติกรรมน้อยที่สุด (ร้อยละ 13.33)

ตอนที่ 2 ผลการวิจัยระยะที่ 2

การวิจัยในระยะที่ 2 นี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยกึ่งทดลอง (quasi-experimental design) แบบศึกษาสองกลุ่มวัดสองครั้ง (the pretest-posttest design with nonequivalent group) (วรณีแกมเกตต์, 2551) โดยมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) เป็นตัวแปรจัดกระทำ เพื่อศึกษากระบวนการและวิเคราะห์ผลของกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในการลด

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อตอบคำถามการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 และ 3 ในหัวข้อนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอเนื้อหา 3 หัวข้อ คือ 2.1) ข้อมูลพื้นฐานของกรณีศึกษาและกลุ่มตัวอย่าง 2.2) ผลการศึกษาและการใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของครูและนักเรียนในการลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยการประยุกต์ใช้การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1) และ 2.3) ผลการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมระหว่างครูและนักเรียนในการลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น (ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3) มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ข้อมูลพื้นฐานของกรณีศึกษาและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนที่เลือกเป็นกรณีศึกษาและสร้างความคุ้นเคยกับบุคคลต่างๆที่อยู่ในสนามวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และนักเรียนในโรงเรียน พร้อมกับศึกษาข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนที่เลือกเป็นกรณีศึกษา ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ ตลอดจนกิจกรรมต่างๆที่เสริมสร้างหรือปลูกฝังพฤติกรรมอันดีในโรงเรียน โครงสร้างภายใน เนื่องจากการนำเสนอข้อมูลที่ค้นพบจากการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นข้อมูลตามสภาพจริงที่เกิดขึ้นในสนามวิจัย ดังนั้นเพื่อไม่ให้นำเสนอข้อมูลในครั้งนี้ออกไปเกิดผลกระทบต่อโรงเรียนที่เลือกเป็นสนามวิจัย ผู้วิจัยจะใช้นามสมมติแทนชื่อจริงทั้งชื่อบุคคล และสถานที่ ตลอดจนนำเสนอข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนในภาพรวม

ผู้วิจัยแบ่งเนื้อหาในหัวข้อ 2.1 ข้อมูลพื้นฐานของกรณีศึกษาและกลุ่มตัวอย่าง ออกเป็น 2 หัวข้อ ได้แก่ 2.1.1 ข้อมูลพื้นฐานของกรณีศึกษาโรงเรียนสาธิตวิทยา(นามสมมติ): กรณีศึกษา 2.1.2 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1.1 ข้อมูลพื้นฐานของกรณีศึกษาโรงเรียนสาธิตวิทยา(นามสมมติ)

ผู้วิจัยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 หัวข้อ ได้แก่ 1) บริบทของโรงเรียนสาธิตวิทยา (นามสมมติ)

- 2) โครงสร้างระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนสาธิตวิทยา (นามสมมติ) และ
- 3) ขั้นตอนการดำเนินการของระบบดูแลนักเรียนของโรงเรียนสาธิตวิทยา (นามสมมติ)

มีรายละเอียด ดังนี้

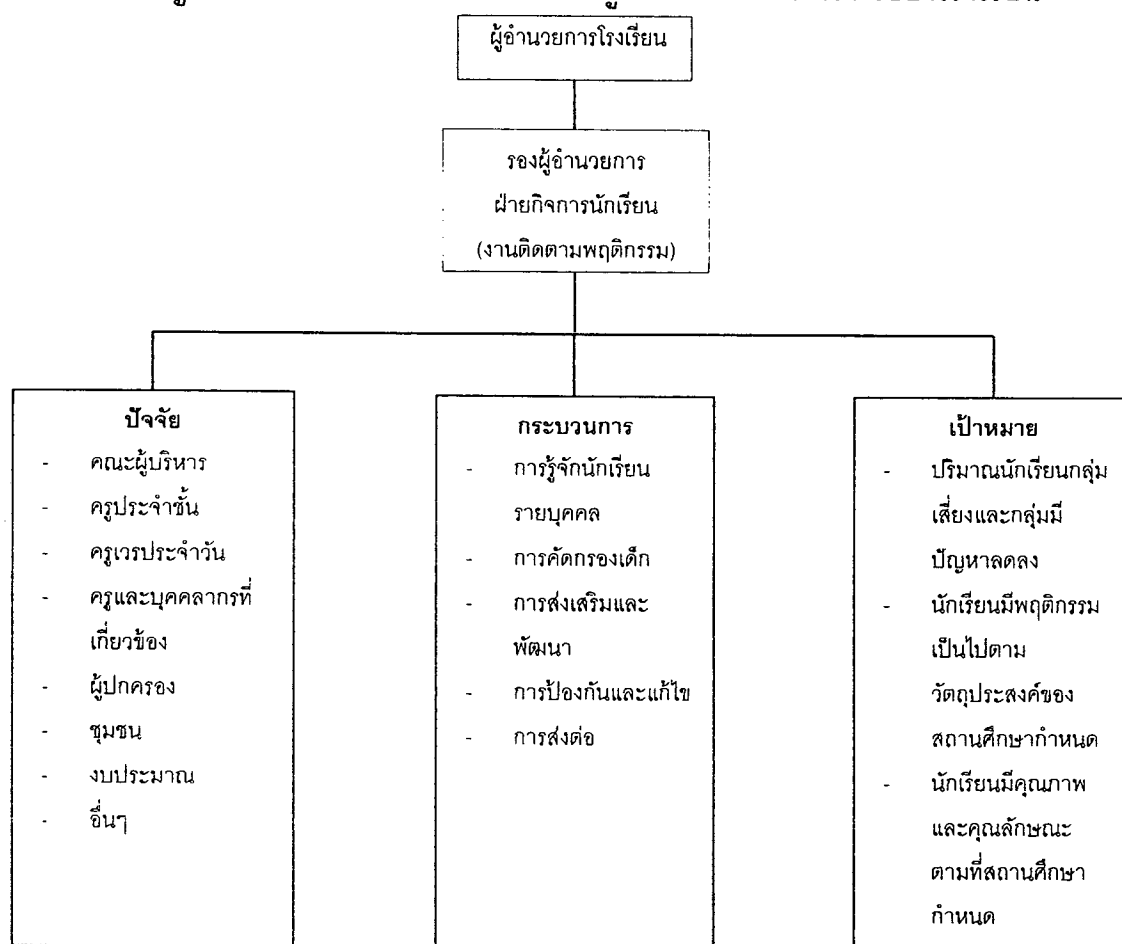
1) บริบทของโรงเรียนสาธิตวิทยา (นามสมมติ)

โรงเรียนสาธิตวิทยา (นามสมมติ) เป็นโรงเรียนสหศึกษานานาชาติกลาง จัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษา ตั้งแต่มัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 19 ห้องเรียน แบ่งออกเป็นระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 8 ห้องเรียน และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 11 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 760 คน ครูอัตราบรรจุ(ข้าราชการ)จำนวน 45 คน ครูอัตรา

จ้าง 4 คน ลูกจ้างที่จ้างจากเงินรายได้สถานศึกษา (นักการภารโรง คนขับรถ แม่ครัว ฯลฯ) 13 คน มีอาคารเรียนจำนวน 6 หลัง เป็นโรงเรียนที่มีชื่อเสียงและได้รับการยอมรับจากสังคมทั่วไปในชุมชนว่าเป็นโรงเรียนที่ดี เด็กเก่ง มีคุณภาพ ได้รับรางวัลในระดับจังหวัด ระดับภาค ระดับประเทศ แต่ขณะเดียวกันก็ยังมีนักเรียนจำนวนหนึ่งที่ชุมชนสะท้อนปัญหาว่าเป็นโรงเรียนที่พบปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ทั้งในชั้นเรียน ทั้งพฤติกรรมนอกชั้นเรียนและนอกบริเวณโรงเรียน โดยมีเสียงสะท้อนจากครู ผู้ปกครอง และชุมชน ว่าพบปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น แต่งกายผิดระเบียบโรงเรียน กิริยามารยาทไม่เหมาะสม พูดคำหยาบ สูบบุหรี่ในห้องน้ำหรือบริเวณโรงเรียน สูบบุหรี่ภายนอกโรงเรียนอย่างเปิดเผยทั้งๆที่ยังอยู่ในเครื่องแบบนักเรียน ทะเลาะวิวาทกับโรงเรียนอื่นบริเวณใกล้เคียงกัน มีพฤติกรรมในห้องเรียนที่ไม่เหมาะสม รบกวนเพื่อนในห้องเรียน ก้าวร้าว พุดจาไม่เหมาะสม พฤติกรรมชู้สาว เป็นต้น

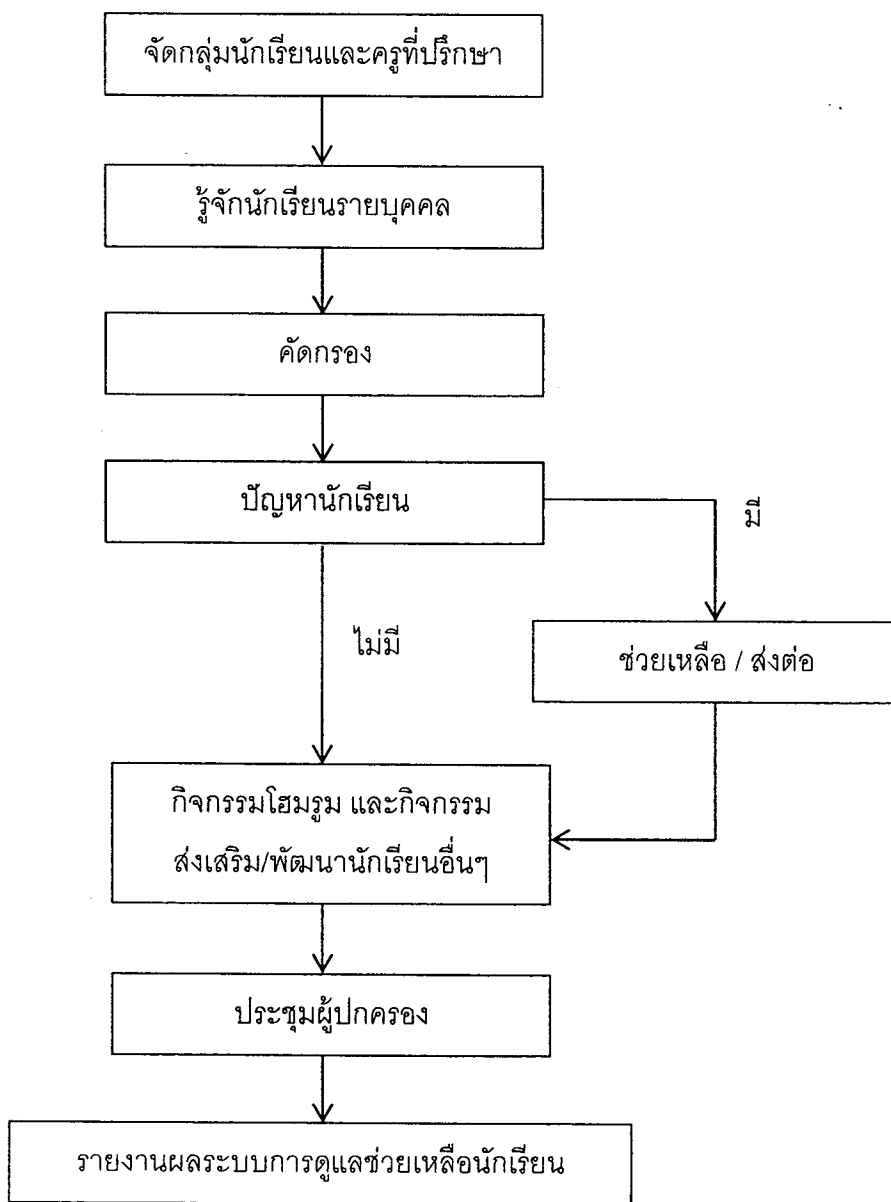
2) โครงสร้างระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสาธิตวิทยา (นามสมมติ)

แผนภูมิแสดงระบบโครงสร้างระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน

รูปที่ 4.1 โครงสร้างระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสาธิตวิทยา (นามสมมติ)

3) ขั้นตอนการดำเนินการของระบบดูแลนักเรียนของโรงเรียนสาธิต
วิทยา (นามสมมติ)

รูปที่ 4.2 ขั้นตอนการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสาธิตวิทยา (นามสมมติ)

1.1.2 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ผู้วิจัยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 หัวข้อ ได้แก่ 1) ภูมิหลังของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

2) ลักษณะของกลุ่มทดลอง 3) ลักษณะของกลุ่มควบคุม มีรายละเอียด ดังนี้

1) ภูมิหลังของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลองเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 ห้อง 1 จำนวน 40 คน จำแนกเป็นเพศชาย จำนวน 17 คน และเพศหญิงจำนวน 23 คน อายุเฉลี่ยคือ 14 ปี ผลการเรียนเฉลี่ยตั้งแต่มัธยมศึกษาปีที่ 1 (3 ภาคเรียน) ประมาณ 2.74 โดยผลการเรียนเฉลี่ยต่ำสุดของกลุ่มทดลองคือ 1.83 และผลการเรียนเฉลี่ยสูงสุดคือ 3.98 นักเรียนส่วนใหญ่ของกลุ่มทดลองชอบเรียนวิชาคณิตศาสตร์ และไม่ชอบเรียนวิชาภาษาไทย

กลุ่มควบคุมเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 ห้อง 2 จำนวน 40 คน จำแนกเป็นเพศชาย จำนวน 19 คน และเพศหญิงจำนวน 21 คน อายุเฉลี่ยคือ 14 ปี ผลการเรียนเฉลี่ยตั้งแต่มัธยมศึกษาปีที่ 1 (3 ภาคเรียน) 2.81 โดยผลการเรียนเฉลี่ยต่ำสุดของกลุ่มทดลองคือ 1.78 และผลการเรียนเฉลี่ยสูงสุดคือ 3.96 นักเรียนส่วนใหญ่ของกลุ่มทดลองชอบเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และภาษาอังกฤษ และไม่ชอบเรียนวิชาภาษาไทย

ตารางที่ 4.4 ภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่ม	เพศ		อายุ	ผลการเรียนเฉลี่ย(3 ภาคเรียน)			รายวิชา	
	ชาย	หญิง		สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	ชอบ	ไม่ชอบ
ทดลอง (E)	19	21	14	3.98	1.83	2.74	คณิต	ไทย
ควบคุม (C)	17	23	14	3.96	1.78	2.81	วิทย์	ไทย

2) ลักษณะของกลุ่มทดลอง

กลุ่มทดลองมีพฤติกรรมในชั้นเรียนส่วนใหญ่ ได้แก่ คุย เล่นในชั้นเรียน ขออนุญาตออกนอกห้องเรียนโดยไม่มีสาเหตุ ขออนุญาตออกนอกห้องเรียนครั้งละหลาย ๆ คน ไม่ส่งการบ้าน แบบฝึกหัดหรือส่งไม่ตรงเวลา ใช้โทรศัพท์ อุปกรณ์สื่อสาร อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ขณะที่ครูกำลังสอน เหม่อลอย ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนและครูผู้สอน ไม่ตั้งคำถามและไม่ตอบคำถาม หลีกเลี่ยงการทำกิจกรรมในชั้นเรียน ไม่แสดงความคิดเห็น อ่านการ์ตูน นานานอื่นขึ้นมาทำระหว่างเรียน ซึ่งได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอน สัมภาษณ์นักเรียนในชั้นเรียน และสังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียนของกลุ่มทดลองผ่านกล้องโทรทัศน์วงจรปิดของผู้วิจัยจากการวิจัยเชิงสำรวจ

ในระยะที่ 1 พบว่า การแสดงออกของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนของกลุ่มทดลอง ทั้งเพศชายและเพศหญิงมีการแสดงออกของพฤติกรรมดังกล่าวนี้ใกล้เคียงกัน

ผู้วิจัยนำเสนอสภาพปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนของกลุ่มทดลองโดยยกตัวอย่างข้อมูลที่ผู้วิจัยค้นพบ ดังนี้

ตาราง 4.5 สรุปตัวอย่างสภาพปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนของกลุ่มทดลอง

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียน	สรุปผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาของกลุ่มทดลอง		
	การสัมภาษณ์ครู	การสัมภาษณ์นักเรียน	การสังเกตบรรยากาศในชั้นเรียน
ด้านไม่มีส่วนร่วมในชั้นเรียน	<p>จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนในรายวิชาต่างๆ ทั้ง 8 กลุ่มสาระฯ หลังจากดำเนินการสอนห้องกลุ่มทดลองเสร็จสิ้น ผู้วิจัยยกตัวอย่างข้อมูลที่ครูผู้สอนให้ข้อมูลว่า</p> <p>"เด็กห้องนี้ เมื่อกี้ก็มีไม่ตอบคำถาม เวลาถามขอบเข็บ บางคน นั่งเรียนแต่ถามก็ไม่ตอบ บางคน นั่งเหม่อ ไม่ใส่ใจใจอะไรเลย เอาจานอื่นมาทำก็มี"</p> <p>วันที่ 14 ส.ค. 2555 (ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูภาษาไทย)</p> <p>"อย่างเช่นบางครั้ง เราให้เขาทำการทดลอง แต่เขาจะไม่ทำ ให้เพื่อนในกลุ่มทำแทน ตอนนำเสนออภิปรายผล คิดว่าจะทำแต่ก็ไม่ทำ ดูเหมือนว่าจะถ่วงเพื่อนในกลุ่มนั่นแหละ"</p> <p>วันที่ 17 ส.ค. 2555 (ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูวิทยาศาสตร์)</p>	<p>จากการสัมภาษณ์นักเรียนในห้องเรียนของกลุ่มทดลองนี้ ถึงพฤติกรรมที่คิดว่าไม่เหมาะสมในห้องเรียน พบว่า</p> <p>"เพื่อนในกลุ่มไม่ช่วยทำงาน หนูเบื่อมาก พอมีกิจกรรมกลุ่มหนูต้องทำอยู่คนเดียวเพื่อนไม่ช่วยทำ"</p> <p>วันที่ 14 ส.ค. 2555 (ข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักเรียนหญิง ในกลุ่มทดลอง)</p> <p>"หนูยังเคยเลยคะ แอบคุยโทรศัพท์เล่นเกม ipad อ่านการ์ตูนไว้จ้"</p> <p>วันที่ 17 ส.ค. 2555 (นักเรียนหญิง ในกลุ่มทดลอง)</p>	<p>เวลาประมาณ 10.10 น. ในช่วงเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ขณะที่ครูกำลังสอนอยู่ มีนักเรียนหลับ แอบคุย เล่นเกมหรือเล่นโทรศัพท์ได้โต๊ะเรียน ด้านแถวหลังของห้อง บริเวณด้านริมประตูนักเรียนชายคนหนึ่งมองออกไปด้านนอก โดยไม่สนใจครูที่กำลังสอนอยู่ แม้ครูเรียกนักเรียนก็ยังไม่ว่าครูกำลังเรียกตนเองอยู่ มีนักเรียนหญิงอีกคนหนึ่งนำหนังสือคณิตศาสตร์วางทับสมุดปกอ่อนและเอกสารจำนวนหนึ่ง แล้วแอบเขียนงานที่อยู่ใต้หนังสือคณิตศาสตร์ เวลาครูถาม-ตอบนักเรียนไม่ค่อยตอบคำถาม มีตอบบ้างเป็นส่วนน้อย ก็คือนักเรียน 6-7 คนที่นั่งแถวหน้า</p> <p>วันที่ 15 ส.ค. 2555 (ข้อมูลจากการสังเกตชั้นเรียนคณิตศาสตร์ ผ่านโทรทัศน์วงจรปิด)</p>
ด้านรบกวนชั้นเรียน	<p>จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนในรายวิชาต่างๆ ทั้ง 8 กลุ่มสาระฯ หลังจากดำเนินการสอนห้องกลุ่มทดลองเสร็จสิ้น ผู้วิจัยยกตัวอย่างข้อมูลที่ครูผู้สอนให้ข้อมูลว่า</p> <p>"คุยกันเสียงดัง ทำเสียงแปลกๆ ลุกจากที่ ซอออกนอกห้องเรียนแล้วหายไปนานเลย แชวครู ล้อเลียนโยนของไปมา"</p> <p>วันที่ 14 ส.ค. 2555 (ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูศิลปะ)</p>	<p>จากการสัมภาษณ์นักเรียนในห้องเรียนของกลุ่มทดลองนี้ ถึงพฤติกรรมที่คิดว่าไม่เหมาะสมในห้องเรียน พบว่า</p> <p>"มีคนทำเสียงไอ เพื่อให้ครูรู้ว่าหมดเวลาแล้ว เพื่อนบางคนก็ชอบตะโกนพูดขึ้นมาดังๆ เหมือนจะเรียกร้องความสนใจประมาณนั้น ทีนี้ครูก็ต้องมานั่งต่ายาวเลย เมื่อกี้กกก"</p> <p>วันที่ 17 ส.ค. 2555 (นักเรียนชาย ในกลุ่มทดลอง)</p>	<p>เวลาประมาณ 15.35 น. ในช่วงเรียนวิชาสังคมศึกษา ขณะที่ครูกำลังสอนอยู่ มีนักเรียนหยอกเล่นกัน โดยปลายงลมให้โดนหัว แล้วทำเป็นไม่มีอะไรเกินขึ้น จาก 1 คน เป็น 2-3-4 ไปเรื่อยๆ ลุกออกจากที่นั่งแล้วคลานไปหาเพื่อนคนอื่นในห้องเรียน ขออนุญาตออกนอกห้องเรียนนานมาก และมีนร. 2 คนหายไปเลยจนหมดคาบ</p> <p>วันที่ 15 ส.ค. 2555 (ข้อมูลจากการสังเกตชั้นเรียนสังคมศึกษา ผ่านโทรทัศน์วงจรปิด)</p>

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียน	สรุปผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาของกลุ่มทดลอง		
	การสัมภาษณ์ครู	การสัมภาษณ์นักเรียน	การสังเกตบรรยากาศในชั้นเรียน
ด้านขาดความรับผิดชอบต่อชั้นเรียน	<p>จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนในรายวิชาต่างๆ ทั้ง 8 กลุ่มสาระฯ หลังจากดำเนินการสอนห้องกลุ่มทดลองเสร็จสิ้น ผู้วิจัยยกตัวอย่างข้อมูลที่ครูผู้สอนให้ข้อมูลว่า</p> <p>"การบ้านไม่ส่ง สิ่งส่งก็ลอกๆกันมา อุปกรณ์การเรียนไม่พร้อม ไม่เอาน้ำดื่มมาบ้าง ขาดคุณลิมนี่"</p> <p>วันที่ 14 ส.ค. 2555 (ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูภาษาอังกฤษ)</p> <p>"ไม่ส่งงาน ไม่คอยติดตามงานของตัวเอง ขอบละเมิดข้อตกลงให้ห้องเรียน ไม่รักษาของส่วนร่วมในห้องเรียน เก้าอี้ โต๊ะ อุปกรณ์ส่วนรวมอื่นๆ"</p> <p>วันที่ 17 ส.ค. 2555 (ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูสังคมศึกษา)</p>	<p>จากการสัมภาษณ์นักเรียนในห้องเรียนของกลุ่มทดลองนี้ ถึงพฤติกรรมที่คิดว่าไม่เหมาะสมในห้องเรียน พบว่า</p> <p>"ไม่เอาปากกา ดินสอมาก็มีค่ะ"</p> <p>วันที่ 14 ส.ค. 2555 (นักเรียนหญิง ในกลุ่มทดลอง)</p> <p>"แอบนำขนมเข้ามากินในห้องเรียน"</p> <p>วันที่ 15 ส.ค. 2555 (ข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักเรียนหญิง ในกลุ่มทดลอง)</p>	<p>เวลาประมาณ 15.35 น. ในช่วงเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ขณะที่ครูกำลังสอนอยู่ นักเรียนไม่ล้างอุปกรณ์เครื่องแก้วสำหรับการทดลอง นำอาหารเข้ามารับประทานในห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์</p> <p>วันที่ 15 ส.ค. 2555 (ข้อมูลจากการสังเกตชั้นเรียนวิทยาศาสตร์ผ่านโทรทัศน์วงจรปิด)</p>

2) ลักษณะของกลุ่มควบคุม

กลุ่มควบคุมมีพฤติกรรมในชั้นเรียนส่วนใหญ่ เช่นเดียวกับนักเรียนในกลุ่มทดลอง ได้แก่ คุยเล่นในชั้นเรียน หยอกล้อ ขออนุญาตออกนอกห้องเรียนโดยไม่มีสาเหตุ ขออนุญาตออกนอกห้องเรียนครั้งละหลายคน ไม่ส่งการบ้าน แบบฝึกหัดหรือส่งไม่ตรงเวลา ใช้โทรศัพท์ อุปกรณ์สื่อสาร อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ขณะที่ครูกำลังสอน เหม่อลอย ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนและครูผู้สอน ไม่ตั้งคำถามและไม่ตอบคำถาม หลีกเลี่ยงการทำกิจกรรมในชั้นเรียน ไม่แสดงความคิดเห็น อ่านการ์ตูน นานานอื่นขึ้นมาทำระหว่างเรียน ซึ่งได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนสัมภาษณ์นักเรียนในชั้นเรียน และสังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียนของกลุ่มควบคุมผ่านกล้องโทรทัศน์วงจรปิดของผู้วิจัยจากการวิจัยเชิงสำรวจในระยะเวลาที่ 1 พบว่า การแสดงออกของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนของกลุ่มควบคุม ทั้งเพศชายและเพศหญิงมีการแสดงออกของพฤติกรรมดังกล่าวนี้ใกล้เคียงกันเช่นเดียวกับนักเรียนในกลุ่มทดลอง

ผู้วิจัยนำเสนอสภาพปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนของกลุ่มควบคุมโดยยกตัวอย่างข้อมูลที่ผู้วิจัยค้นพบ ดังนี้

ตาราง 4.6 สรุปตัวอย่างสภาพปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนของกลุ่มควบคุม

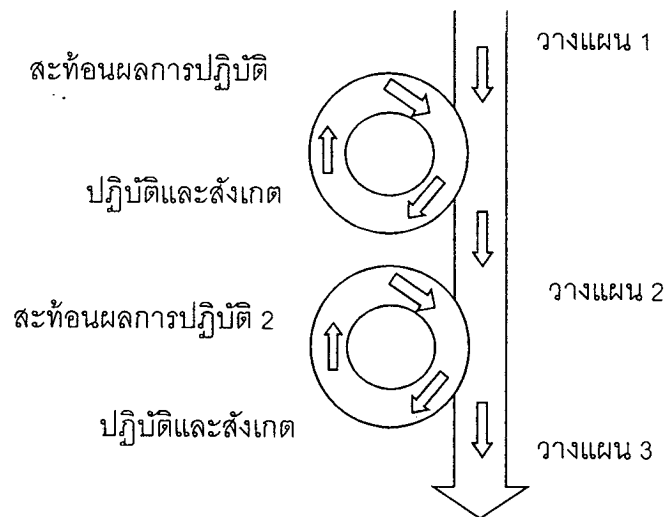
พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียน	สรุปผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาของกลุ่มควบคุม		
	การสัมภาษณ์ครู	การสัมภาษณ์นักเรียน	การสังเกตบรรยากาศในชั้นเรียน
ด้านไม่มีส่วนร่วมในชั้นเรียน	<p>จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนในรายวิชาต่างๆ ทั้ง 8 กลุ่มสาระฯ หลังจากดำเนินการสอนห้องกลุ่มทดลองเสร็จสิ้น ผู้วิจัยยกตัวอย่างข้อมูลที่ครูผู้สอนให้ข้อมูลว่า</p> <p>“เด็กห้องนี้หรือ คล้ายๆกับห้องที่แแล้วแหละ ไม่ตอบคำถาม เวลาถามขอบเข็บ ไม่สนใจ เล่นโทรศัพท์ หอเดินไปดูก็เคยเห็นว่า เล่นอะไรfacebook นะแหละ”</p> <p>วันที่ 14 ส.ค. 2555 (ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูคณิตศาสตร์)</p> <p>“เวลาให้ทำแบบฝึกหัดในห้องก็ไม่ยอมทำ พอเฉลยเรียกถามให้ตอบก็ตอบไม่ได้ ถามว่ามีคำถามอะไรไหม ก็ไม่มีไม่ได้ตอบอะไรทั้งสิ้น แบบนี้ก็มันหลายคน”</p> <p>วันที่ 17 ส.ค. 2555 (ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูภาษาอังกฤษ)</p>	<p>จากการสัมภาษณ์นักเรียนในห้องเรียนของกลุ่มทดลองนี้ ถึงพฤติกรรมที่คิดว่าไม่เหมาะสมในห้องเรียน พบว่า</p> <p>“เพื่อนบางคนก็ไม่ให้ความร่วมมือเวลาเข้ากลุ่มนะครับ ”</p> <p>วันที่ 14 ส.ค. 2555 (ข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักเรียนชาย ในกลุ่มควบคุม)</p> <p>“หนูว่าห้องเราเองงานอื่นมาทำแหละเยอะเลยคะ บ่อยด้วยเพราะว่าไม่ค่อยได้ทำมาจากบ้านคะ งานมันเยอะหลายวิชาทำไม่ไหว”</p> <p>วันที่ 17 ส.ค. 2555 (นักเรียนหญิง ในกลุ่มทดลอง)</p>	<p>เวลาประมาณ 15.30 น. ในช่วงโมงเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ขณะที่ครูกำลังสอนอยู่ มีนักเรียนหลับ แอบหลับ เล่นโทรศัพท์ได้โต๊ะเรียน ด้านแถวหลังของห้องบริเวณด้านริมหน้าต่าง และเพื่อนอีก 2-3 คน ก็ขงเิกหน้าข้างไปมองโทรศัพท์ที่เล่นอยู่ได้โต๊ะเรียนและมีการหัวเราะสนุกสนาน นักเรียนหญิงคนหนึ่งนั่งเรียนโดยจ้องมองครูตลอดเวลา แต่นั่งเงียบไม่ถาม ไม่ตอบคำถาม ไม่มีการโต้ตอบใดๆกับครูทั้ง ไม่ยิ้ม นั่งหน้านั่งตลกตลกคาบเรียน ไม่แน่ใจว่าในใจคิดเรื่องที่กำลังเรียนหรือไม่</p> <p>วันที่ 17 ส.ค. 2555 (ข้อมูลจากการสังเกตชั้นเรียนคณิตศาสตร์ ผ่านโทรศัพท์วงจรมืด)</p>
ด้านรบกวนชั้นเรียน	<p>จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนในรายวิชาต่างๆ ทั้ง 8 กลุ่มสาระฯ หลังจากดำเนินการสอนห้องกลุ่มทดลองเสร็จสิ้น ผู้วิจัยยกตัวอย่างข้อมูลที่ครูผู้สอนให้ข้อมูลว่า</p> <p>“คุยกันเสียงดัง อันนี้บ่อยมาก เจอทุกครั้งที่เข้าสอน พวกเสียงแปลกๆ ต่อร้อง อายากกลับบ้านก่อนเวลา”</p> <p>วันที่ 15 ส.ค. 2555 (ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูวิทยาศาสตร์)</p>	<p>จากการสัมภาษณ์นักเรียนในห้องเรียนของกลุ่มทดลองนี้ ถึงพฤติกรรมที่คิดว่าไม่เหมาะสมในห้องเรียน พบว่า</p> <p>“เท่าที่หนูเห็นก็มีเพื่อนเราเดินไปมา ไม่เห็นอาจารย์ดูมากนักคะ หรืออาจารย์ไม่เห็นก็ไม่แน่ใจ หนูคุยก็มีบ้างคะ”</p> <p>วันที่ 17 ส.ค. 2555 (นักเรียนหญิง ในกลุ่มควบคุม)</p>	<p>เวลาประมาณ 15.35 น. ในช่วงโมงเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ขณะที่ครูกำลังสอนอยู่ มีนักเรียนเก็บเข้าของอุปกรณ์การเรียนใส่กระเป๋า และนั่งคุยกันเสียงดังแทบไม่ได้ยินเสียงครูสอน มีนักเรียนลุกออกจากที่นั่งแล้วควานไปหาเพื่อนคนอื่นในห้องเรียน มีนักเรียนแควหน้าต่อร้องขอให้เลิกเรียนก่อนเวลา</p> <p>วันที่ 15 ส.ค. 2555 (ข้อมูลจากการสังเกตชั้นเรียนวิทยาศาสตร์)</p>
ด้านขาดความรับผิดชอบต่อชั้นเรียน	<p>จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนในรายวิชาต่างๆ ทั้ง 8 กลุ่มสาระฯ หลังจากระดมดำเนินการสอนห้องกลุ่มทดลองเสร็จสิ้น ผู้วิจัยยกตัวอย่างข้อมูลที่ครูผู้สอนให้ข้อมูลว่า</p> <p>“กาเรียนไม่ฟัง ถึงส่งก็ลอกๆกันมา อุปกรณ์การเรียนไม่พร้อม ไม่เอาหนังสือมาบ้าง ขาดบูนสีนี่ เหมือนกันทั้ง 2 ห้องเลย สลับเวลากันแค้นแหละคะ”</p> <p>วันที่ 14 ส.ค. 2555 (ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูภาษาอังกฤษ)</p> <p>“ไม่ส่งงาน ไม่คอยติดตามงานของตัวเอง ชอบละเมิดข้อคกลงในห้องเรียน ไม่รักษาของส่วนร่วมในห้องเรียน เก้าอี้ โต๊ะ อุปกรณ์ส่วนรวมอื่นๆ เหมือนกันห้องมีอีกที่แหละ ปวดหัว เอ้อ!”</p> <p>วันที่ 17 ส.ค. 2555 (ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูสังคมศึกษา)</p>	<p>จากการสัมภาษณ์นักเรียนในห้องเรียนของกลุ่มทดลองนี้ ถึงพฤติกรรมที่คิดว่าไม่เหมาะสมในห้องเรียน พบว่า</p> <p>“หนังสือไม่เอามา โยนทิ้งก็ไม่ครบ ลืมบ้างอะไรบ้าง หลายคนเลยคะ พวกหลังห้องอะคะ”</p> <p>วันที่ 17 ส.ค. 2555 (นักเรียนหญิง ในกลุ่มควบคุม)</p> <p>“เดาหมมมามากินบนห้อง แล้วไม่ทิ้งขยะ แล้วก็แอบกินกันตอนครูสอนเลยคะ อี้อี”</p> <p>วันที่ 17 ส.ค. 2555 (ข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักเรียนหญิง ในกลุ่มควบคุม)</p>	<p>เวลาประมาณ 11.05 น. ในช่วงโมงเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ขณะที่ครูกำลังสอนอยู่ นักเรียนไม่ล้างอุปกรณ์เครื่องแก้วสำหรับภาทดลอง นำอาหารเข้ามารับประทานในห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ เห็นเตี้ยกับนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนเนื้อคอบก่อนหน้านี</p> <p>วันที่ 15 ส.ค. 2555 (ข้อมูลจากการสังเกตชั้นเรียนวิทยาศาสตร์ผ่านโทรศัพท์วงจรมืด)</p>

2.2 ผลการศึกษากระบวนการมีส่วนร่วมของครูและนักเรียนในการลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยการประยุกต์ใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม พบว่ากระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (plan: P) เป็นการกำหนดแนวทางการปฏิบัติไว้ล่วงหน้าโดยอาศัยการคาดเดาแนวโน้มในอนาคตที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ ประกอบกับการนึกย้อนถึงอดีตที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาที่ต้องการแก้ไขทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งการวางแผนการปฏิบัติเกิดจากการร่วมมือร่วมใจของกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดแนวทางการปฏิบัติ ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติ (do: D) เป็นการลงมือทำตามแผนที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด และควบคุมการปฏิบัติการให้เป็นไปตามที่ระบุในแผน แต่ในความเป็นจริงการปฏิบัติการตามแผนที่กำหนดไว้มีโอกาสปรับเปลี่ยนไปตามเงื่อนไขและข้อจำกัดของสถานการณ์ในเวลาที่เกิดขึ้นจริงได้ ดังนั้นแผนที่ดีต้องสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามเงื่อนไขที่เป็นอยู่ในขณะนั้น ขั้นตอนที่ 3 การสังเกต ตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน (check) เป็นการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนกระบวนการปฏิบัติในการวิจัย รวมทั้งสังเกตปัจจัยสนับสนุนและปัจจัยขัดขวางการดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ ตลอดจนปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในระหว่างการปฏิบัติทั้งหมด เพื่อเก็บข้อมูลการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้และผลหลังจากปฏิบัติ และขั้นตอนที่ 4 การสะท้อนผลเพื่อการปรับปรุง (act) เป็นการทบทวนการปฏิบัติการทั้ง 3 ขั้นตอนข้างต้น เพื่อไตร่ตรองในเชิงวิพากษ์กระบวนการและผลการปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้ ตลอดจนไตร่ตรองเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุนและปัจจัยขัดขวาง รวมทั้งประเด็นต่างๆที่เกิดขึ้นว่าเป็นไปตามที่ต้องการหรือไม่ ตอบโจทย์ของปัญหาที่ต้องการแก้ไขหรือไม่ ซึ่งผู้ร่วมวิจัยและผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการทั้งหมด ต้องนำข้อมูลจากการสังเกตได้ที่เกิดจากการปฏิบัติงานมาร่วมกันอภิปราย ชักถาม เกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้น เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติงานตามวิธีการใหม่ ซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการทบทวนและปรับปรุงวางแผนซ้ำอีกครั้งเพื่อเข้าสู่วงจรของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมอีกครั้ง หรือหลายครั้ง หากผลที่เกิดขึ้นยังไม่เป็นที่พอใจ ยังได้ข้อมูลในการวิจัยไม่เพียงพอ หรือยังไม่สามารถตอบโจทย์วิจัยได้

จากการศึกษาสรุปได้ว่า ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม คือ ขั้นตอน PDCA ตามลำดับ เหมาะสำหรับการเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมาร่วมดำเนิน

กิจกรรมเพื่อส่งเสริมหรือพัฒนาในประเด็นต่างๆ รวมทั้งเป็นการปลูกจิตสำนึกให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตระหนักในปัญหา หน้าที่ และร่วมกันแก้ปัญหาของตนเอง โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย

รูปที่ 4.3 วงจรการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของ Stephen and Robin, 1988
(อ้างถึงในเอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการเทคนิคการวิจัยทางสังคมและพฤติกรรมศาสตร์
สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ)

จากการศึกษาผู้วิจัยพบว่า การดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมตามขั้นตอนที่กล่าวมาข้างต้นถือว่าเป็นขั้นตอน(วงจร)ที่สามารถดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมไปใช้ประโยชน์ได้ครบสมบูรณ์เพียงวงจรเดียว แต่เนื่องจากกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมมีรายละเอียดและความซับซ้อนของกระบวนการในระดับหนึ่ง จึงมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมไปพร้อมๆกัน 2 วงจร คือวงจรที่ 1 เป็นวงจรของผู้มีความรู้ในกระบวนการวิจัย กับผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปดำเนินการในวงจรที่ 2 และวงจรที่ 2 เป็นวงจรหลักในการดำเนินการของผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมกันดำเนินการ เนื่องจากบุคคลที่เกี่ยวข้องขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และมีภาระหน้าที่อื่น ๆ ที่ต้องรับผิดชอบจำนวนมากซึ่งส่งผลกระทบต่อความสมบูรณ์ของกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ดังนั้น วงจรที่ 1 ที่เกิดขึ้นควบคู่กับวงจรดำเนินการของผู้ที่เกี่ยวข้อง คือ วงจรของผู้วิจัยกับผู้ที่เกี่ยวข้อง เกิดขึ้นเพื่อให้ความรู้เกี่ยวเนื้อหาสาระในประเด็นที่ต้องดำเนินการ และให้ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม อีกทั้งการกระตุ้นให้เกิดดำเนินการให้ครบกระบวนการ มีความถูกต้องและเหมาะสมกับบริบทต่างๆ เห็นได้จากงานวิจัยของ พรรณราย ธนสัตย์สถิต (2553) นำการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมไปใช้กับ

ครู ผู้ปกครอง และชุมชนในการลดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน โดยแบ่งวงจรการวิจัยออกเป็น 2 วงจร ได้แก่ วงจรที่ 1 ผู้วิจัยกับครู และวงจรที่ 2 ครู ผู้ปกครองและชุมชน โดยวงจรที่ 1 เป็นวงจรให้ความรู้และกระตุ้นกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในวงจรที่ 2 เช่นเดียวกับงานวิจัยของ เสาวนีย์ แสนคำ (2552) นำการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมไปใช้กับผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองในการพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนของนักเรียน โดยแบ่งวงจรการวิจัยออกเป็น 3 วงจร ได้แก่ วงจรที่ 1 ผู้วิจัย ผู้บริหารและครู วงจรที่ 2 ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง และวงจรที่ 3 ครูและผู้ปกครอง โดยวงจรที่ 1 เป็นวงจรให้ความรู้และกระตุ้นกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในวงจรที่ 2

จากการศึกษาสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงดำเนินการทดลองใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของครูและนักเรียนเพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ขั้นตอน PDCA มี 2 วงจร ซึ่งดำเนินการควบคู่กันไป ได้แก่ 2.2.1) การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมระหว่างผู้วิจัยกับครู และ 2.2.2) การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมระหว่างครูและนักเรียน โดยสรุปเป็นกระบวนการ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.2.1 การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมระหว่างผู้วิจัยกับครู (PAR1)

1) ขั้นตอนการวางแผน (Plan: P1)

ผู้วิจัยเข้าสนามวิจัยเพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนัดหมายเพื่อประชุมร่วมกันระหว่างผู้วิจัยและครู ในวันศุกร์ที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ.2555 เวลา 10.00 น. เป็นต้นไป ผู้วิจัยแจกเอกสารการประชุมให้แก่ครู ได้แก่ (1) โครงร่างการวิจัย ประกอบด้วยรายละเอียดต่างๆ เช่น วัตถุประสงค์การวิจัย กรอบแนวคิดการวิจัย วิธีการดำเนินการ เป็นต้น (2) เอกสารทางจิตวิทยา วัยรุ่น พฤติกรรมศาสตร์ และแนวทางการการปรับพฤติกรรม (3) เอกสารเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และ (4) เอกสารประกอบการการประชุมเชิงปฏิบัติการตามกระบวนการวางแผนแบบมีส่วนร่วม (AIC) ฉบับสำหรับครู (PAR1) ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1.1) ผู้วิจัยอธิบายรายละเอียดของการวิจัยแก่ครู เพื่อให้ครูเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นและประสานงานกับครูแนะแนวเพื่อเป็นวิทยากรให้ข้อมูลด้านจิตวิทยาและการปรับพฤติกรรม รวมทั้งข้อมูลอื่นๆที่จำเป็นสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ โดย

ครูเข้าร่วมการประชุมครั้งนี้ คือ ครูประจำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 2 คน ครูแนะแนว ครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ และการงานอาชีพ รวมครูทั้งสิ้นจำนวน 11 คน

1.2) เมื่อครูเกิดความเข้าใจในกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และมีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาสำหรับการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม จากนั้นผู้วิจัยกับครูร่วมกันดำเนินการวางแผนตามขั้นตอนการวางแผนแบบมีส่วนร่วม (Appreciation-Influence-Control: AIC) จนได้แผนการดำเนินการ ดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ขั้นตอนการวางแผนแบบมีส่วนร่วม(AIC) ของผู้วิจัยกับครู

ขั้นตอน	เวลาที่ใช้	การดำเนินการ
A-1	15 นาที	ครูเข้าใจสถานการณ์ สภาพที่แท้จริง (reality) ผู้วิจัยและครู ร่วมกันพูดคุยถึงสภาพปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนที่เกิดขึ้น โดยครูระบายความรู้สึกที่มีต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียน ร่วมกันฟังและแสดงความคิดเห็นต่อพฤติกรรมของนักเรียน ด้วยบรรยากาศเป็นกันเอง ไม่เคร่งเครียด
A-2	20 นาที	สร้างวิสัยทัศน์ สภาพที่คาดหวังในอนาคต (ideal vision หรือ scenario) ผู้วิจัยและครูกำหนดเป้าหมาย ซึ่งเป็นเป้าหมายร่วมกันในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียน
I-1	30 นาที	คิดค้น หากวิธี (solution design) ครูนำเสนอประสบการณ์ ข้อเสนอแนะร่วมกันเกี่ยวกับวิธีการแก้ปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียน ตามเป้าหมายที่วางไว้ร่วมกัน คือลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนให้ได้ จากขั้นตอน A-2 โดยขั้นตอนนี้ ครูและผู้วิจัยคิดค้น โดยนำกระบวนการดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเข้ามาช่วยในการแก้ไขปัญหา และนำนักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของตนเอง ตามตัวอย่างคำพูดขณะดำเนินการ “พี่อยากให้เด็กได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นมาก เพราะว่าผลกระทบที่เกิดขึ้นเด็กๆเขาจะเข้าใจมากกว่าเรา พอเขารู้สึกว่าเขาได้คิดขึ้นมา เขาก็จะทำตามที่เขาคิด” (ครูผู้สอนวิทยาศาสตร์, 9 ธ.ค.2555) “หนูว่าให้เด็กเขาคิดเอง แสดงความคิดเห็นเองแหละดีแล้วพี่ เราทำหน้าที่เพียงแค่ช่วยตบๆให้อยู่ความเหมาะสม ให้ข้อเสนอแนะ อันไหนดี อันไหนไม่ดี ก็ช่วยๆกันตบๆให้เข้าท่า เขาจะได้ปฏิบัติได้ดีๆ” (ครูผู้สอนสังคมศึกษา, 11 ธ.ค.2555)

ขั้นตอน	เวลาที่ใช้	การดำเนินการ
I-2	30 นาที	จัดความสำคัญ จำแนกกิจกรรม (priority) ขั้นตอนนี้คณะครูดำเนินการเรียนรู้ขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมอย่างละเอียด และการเก็บข้อมูลในแต่ละขั้นตอน
C-1	30 นาที	วางแผน หาผู้รับผิดชอบ (responsibility) ขั้นตอนนี้ครูกำหนดหน้าที่ของตนเองในกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยได้ข้อสรุปว่า 1. ครูแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้จะต้องดำเนินการเก็บข้อมูลในรายวิชาที่ตนเองรับผิดชอบอย่างละเอียด และสามารถปรึกษาผู้วิจัยได้ตลอดกระบวนการ 2. ผู้วิจัยและครูร่วมกันคิดหาแนวทางการเก็บข้อมูลและนัดหมายเวลาดำเนินการของครู สรุปได้ว่า จะดำเนินการศึกษาจากเอกสารบันทึกหลังแผนการสอน การสังเกต การสัมภาษณ์ครู การสนทนากลุ่มกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน โดยดำเนินการนัดหมายครูเพื่อดำเนินการตามกระบวนการสำหรับวงจรที่ 2 ครูกับนักเรียนในช่วงทุกบ่ายวันศุกร์ 15.00 น. เป็นต้นไป ตลอดระยะเวลา 3 เดือน
C-2	30 นาที	จัดทำแผน / กิจกรรม / โครงการ (action plan) ขั้นตอนนี้ครูร่วมกันเขียนแผน / โครงการ โดยได้ข้อสรุป คือ แผนการดำเนินโครงการพัฒนาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนของผู้เรียนด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

3. ชักซ้อมการดำเนินการจนมีความพร้อมในการดำเนินการวิจัยต่อไป จากนั้นผู้วิจัยจึงเปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ตามขั้นตอน PDCA ที่ต้องดำเนินการ ผู้วิจัยชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอน PDCA อย่างละเอียด พร้อมยกตัวอย่างงานวิจัยที่มีแนวปฏิบัติการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

2) ขั้นตอนการปฏิบัติ (Do: D1)

หลังจากขั้นตอนวางแผน (P1) ผู้วิจัยและครูเข้าสนามวิจัยเพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและดำเนินการวิจัย ในวันศุกร์ที่ 7 ธันวาคม พ.ศ.2555 เวลา 13.00 น. เป็นต้นไป มีขั้นตอนดังนี้

2.1) ครูทั้ง 11 คนดำเนินการประชุมนักเรียนในกลุ่มทดลอง เพื่อดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของครูและนักเรียน (วงจรที่ 2: PAR2) ตามแผนที่วางไว้ในขั้นตอน P1 ของวงจรที่ 1 (PAR 1)

2.2) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของครูและนักเรียน (PAR 2)

3) ขั้นตอนการตรวจสอบ (Check: C1)

ขั้นตอนการตรวจสอบในการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในวงจรที่ 1 เริ่มมีการดำเนินการตั้งแต่สัปดาห์ที่ 2 ของเดือนธันวาคม พ.ศ.2555 ถึงสัปดาห์ที่ 5 ของเดือนมกราคม พ.ศ. 2556 โดยมีรายละเอียดการดำเนินการในขั้น C1 ดังนี้

3.1) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติการตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในวงจรที่ 2 (PAR 2) ของครูและนักเรียนทุกกระบวนการ ตั้งแต่กระบวนการวางแผน ลงมือปฏิบัติ ตรวจสอบ และสะท้อนผล ตามลำดับ พบว่า ครูสามารถดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในวงจรที่ 2 ได้ถูกต้องและเหมาะสมทุกกระบวนการ

3.2) ครูเก็บข้อมูลการดำเนินการทุกกระบวนการ เพื่อนำมาพูดคุยและสนทนากลุ่ม เพื่อแลกเปลี่ยนความคิด ตรวจสอบผลการดำเนินการและเสนอแนวทางปรับปรุงเพิ่มเติมเป็นระยะๆ

3.3) ผู้วิจัยดำเนินการขอตารางสอนของครูและติดต่อขอเข้าพบรายบุคคล เมื่อครูว่างจากภาระงานสอน เพื่อดำเนินการสัมภาษณ์พูดคุยถึงสภาพปัญหาต่างๆ วิเคราะห์แผนการสอนและบันทึกหลังการสอนของครู สังเกตการณ์สอนของครูผ่านกล้องโทรทัศน์วงจรปิดเพื่อให้บรรยากาศในชั้นเรียนเป็นธรรมชาติมากที่สุด และเปิดโอกาสให้ครูได้ซักถาม ปรีक्षाเกี่ยวกับการดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และกิจกรรมอื่นๆ

จากการดำเนินการตามขั้นตอนนี้มีการตรวจสอบเป็นระยะๆแทรกอยู่ในทุกกระบวนการ พบว่า การดำเนินการดังกล่าวส่งผลให้ครูสามารถดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมได้ถูกต้องและเหมาะสมตามกระบวนการ และสามารถดำเนินการเพียงรอบเดียว เนื่องจากครูมีโอกาสดำเนินการพบปะพูดคุยและปรึกษากับผู้วิจัยอย่างใกล้ชิด

ตารางที่ 4.8 ตัวอย่างผลการตรวจสอบการดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมระหว่างผู้วิจัยกับครู (PAR1)

การสังเกต	การสัมภาษณ์	การสนทนากลุ่ม
<p>1. ครูสามารถร่วมกันวางแผนการดำเนินการวิจัยกับนักเรียนได้เป็นอย่างดี</p> <p>2. ครูอธิบายขั้นตอนและสาเหตุของกระบวนการดำเนินการได้</p> <p>3. ครูตรวจสอบการดำเนินการของนักเรียนได้</p> <p>4. ครูสามารถสะท้อนผลการดำเนินการวิจัยจากนักเรียน และสะท้อนผลมาถึงผู้วิจัยได้</p> <p>5. นักเรียนและครูให้ความร่วมมือกันดำเนินการวิจัยตามที่ได้ร่วมกันเสนอแนวทาง</p> <p>6. ครูดำเนินการตามขั้นตอนของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมได้ถูกต้อง เหมาะสมทุกกระบวนการ</p>	<p>1. ครูร่วมกันวางแผนเพื่อดำเนินการกับนักเรียนได้</p> <p>2. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี</p> <p>"ตัวอย่างที่ผู้วิจัยนำเสนอมาเข้าใจง่าย สามารถนำมาปรับให้เหมาะสมกับนักเรียนของโรงเรียน ทั้งครูและนักเรียนก็ให้ความร่วมมือกันดี ทั้งเขียน แสดงความคิดเห็น เหนื่อยเพิ่ม แต่ได้ผลดีมาก"</p> <p>(ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ 6 ม.ค.56)</p> <p>2. ครูมีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม การเก็บข้อมูล และสามารถร่วมมือกันดำเนินกิจกรรมได้ดี</p> <p>"ครูแนะแนวคอยประสานงาน คนอื่นๆก็ให้ความร่วมมือ คิดว่ามีความรู้เกี่ยวกับPARที่ขึ้นมาก แล้วผลที่เกิดขึ้นดีกับเด็กด้วย"</p> <p>(ครูผู้สอนคณิตศาสตร์ 6 ม.ค.56)</p>	<p>1. ครูทุกคนเสนอว่าควรจัดทำแผนการปฏิบัติให้ครูทุกท่านอย่างชัดเจนเพื่อจะได้ปฏิบัติได้ถูกต้องครบถ้วน</p> <p>2. ครูช่วยกันนำเสนอ แสดงความคิดเห็น และร่วมกันวางแผนกิจกรรมเพิ่มเติม</p>

4) ขั้นตอนการสะท้อนผลการปฏิบัติ (Act: A1)

ผู้วิจัยดำเนินการสังเกตพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนของนักเรียนเป็นระยะๆ และรับผลสะท้อนกลับจากครูเป็นระยะ ระหว่างการดำเนินการวิจัย รวมทั้งวัดคะแนนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นด้วยแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และเกี่ยวกับการดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ซึ่งการดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมระหว่างครูและนักเรียน พบว่า สามารถดำเนินการตามแผนได้เป็นอย่างดีและได้รับความร่วมมือจากครูและนักเรียนเป็นอย่างดี ทำให้การดำเนินการด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมสามารถบรรลุเป้าหมายของการวิจัย คือ สามารถลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนได้

จากการดำเนินการวิจัยในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยสะท้อนผลที่พบในการดำเนินการ ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2556 โดยผู้วิจัยให้คำแนะนำเพียงบางประเด็นเท่านั้น คือพฤติกรรมในชั้นเรียนที่สามารถลดได้น้อย คือ พฤติกรรมการแอบพูดคุ้ยระหว่างเรียน โดยนำเสนอให้ปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินการ เพิ่มแนวทางหรือเปลี่ยนกิจกรรมที่สามารถดึงดูดใจนักเรียนไม่แสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์มากขึ้น โดยการสนทนากลุ่มแล้วให้ครูสะท้อนปัญหาที่เกิดขึ้นจากกระบวนการดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และเสนอแนวทางแก้ไข แล้วปรับวิธีการต่อไป

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยพบว่า ครูสะท้อนผลการปฏิบัติการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมอย่างครบถ้วนและถูกต้องทุกกระบวนการ และสามารถนำไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ร่วมกัน คือ

1. สามารถลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนได้สำเร็จ และครูสะท้อนผลว่ามีพฤติกรรมการคุย หยอกล้อเล่นกันระหว่างเรียน มีแนวโน้มลดลง ครูจึงเสนอแนวคิดว่าการเรียนการสอนของครูมีข้อบกพร่องประการใดหรือไม่ ได้ข้อสรุปว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูอาจจะขาดการมีส่วนร่วมของนักเรียนจึงทำให้นักเรียนไม่สนใจเรียน และเกิดพฤติกรรมการคุย หยอกล้อเล่นกันที่สุดในที่สุด ดังนั้นจึงมีข้อเสนอแนะสำหรับการดำเนินการต่อไปว่า ครูควรวางแผนและออกแบบการเรียนการสอนโดยให้เด็กมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนให้มากขึ้น

2. พบว่าพัฒนาการของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละคนไม่เท่ากัน แต่ละรายวิชาก็มีพัฒนาการไม่เท่ากัน สาเหตุเป็นเพราะครูผู้สอนแต่ละวิชามีการกระตุ้นกิจกรรมในกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมแตกต่างกัน

ผู้วิจัยสามารถสรุปขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของผู้วิจัยกับครู (PAR1) ดังตารางที่ 4.9 ดังนี้

ตารางที่ 4.9 สรุปการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของผู้วิจัยกับครู (PAR1)

ช่วงเวลาในการวิจัย	ขั้นตอนดำเนินการ	ผู้เกี่ยวข้อง	ผลการดำเนินการ
วันที่ 30 พฤษภาคม 2555	<p>ขั้นตอน Plan (P1)</p> <p>1. ผู้วิจัยและครูแนะแนวให้ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม จิตวิทยาวัยรุ่นและการปรับพฤติกรรม</p> <p>2. ผู้วิจัยอธิบายรายละเอียดของการวิจัย เพื่อให้ครูทราบถึงวัตถุประสงค์วิธีการดำเนินการวิจัย</p> <p>3. ผู้วิจัยและครูร่วมกันวางแผนดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการมีส่วนร่วม ด้วยเทคนิคกระบวนการวางแผนแบบมีส่วนร่วม(AIC)</p>	<p>- ผู้วิจัย</p> <p>- ครูที่ปรึกษา</p> <p>- ครูแนะแนว</p> <p>-ครูผู้สอน 8 กลุ่มสาระ</p>	<p>1. ครูผู้สอนมีความรู้และสามารถอธิบายขั้นตอนเกี่ยวกับการดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม จิตวิทยาวัยรุ่นและการปรับพฤติกรรมเบื้องต้น</p> <p>2. ครูเข้าใจและสามารถอธิบายรายละเอียดของการวิจัย เช่น วัตถุประสงค์การวิจัย วิธีการดำเนินการวิจัย เป็นต้น</p> <p>3. ผู้วิจัยสามารถนำแผนการดำเนินการไปพูดคุย และถ่ายทอดกับครูเพื่อเป็นแนวทางดำเนินการได้</p>
เดือนธันวาคม – กุมภาพันธ์	<p>ขั้นตอน Do (D1)</p> <p>1. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน PDCA</p> <p>2. ครูดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของครูและนักเรียน(PAR2)ตามแผนที่วางไว้กับผู้วิจัย</p>	<p>- ผู้วิจัย</p> <p>- ครูที่ปรึกษา</p> <p>- ครูแนะแนว</p> <p>-ครูผู้สอน 8 กลุ่มสาระ</p>	<p>1. ครูได้แผนการดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และแนวทางการลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนของนักเรียน คือกระตุ้นให้นักเรียนได้เป็นผู้นำทางความคิดในแก้ปัญหาพฤติกรรมของตนเอง</p> <p>2. ครูทุกท่านมีความร่วมมือทั้ง 11 คน โดยมีครูแนะแนวเป็นผู้ประสานงานกับครู และครูก็ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี</p>
ปลายเดือนธันวาคม 2555 ปลายเดือนมกราคม 2555 ปลายเดือนกุมภาพันธ์ 2556	<p>ขั้นตอน Check (C1)</p> <p>1. ผู้วิจัยสังเกตการณ์และตรวจสอบการดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของครูและนักเรียน(PAR2) 3 ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ 1 สัปดาห์สุดท้ายของเดือนธันวาคม ครั้งที่ 2 สัปดาห์สุดท้ายของเดือนมกราคม 2556 และครั้งที่ 3 สัปดาห์สุดท้ายของเดือนกุมภาพันธ์</p> <p>2. ครูดำเนินการเก็บข้อมูลพฤติกรรมตลอดการดำเนินการ PAR2</p>	<p>- ผู้วิจัย</p> <p>- ครูที่ปรึกษา</p> <p>- ครูแนะแนว</p> <p>-ครูผู้สอน 8 กลุ่มสาระ</p>	<p>1. ครูสามารถดำเนินการตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมกับนักเรียนได้ สามารถชี้แจง อธิบาย และทำความเข้าใจต่อปัญหาการวิจัย การเก็บข้อมูล ได้ชัดเจนและครบถ้วนทุกกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม</p> <p>2. ครูทุกท่านมีความร่วมมือทั้ง 11 คน โดยมีครูแนะแนวเป็นผู้ประสานงานกับครู และครูก็ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี</p>
เดือนกุมภาพันธ์	<p>ขั้นตอน Act (A1)</p> <p>ครูสะท้อนผลการปฏิบัติงานตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อปรับปรุง พบว่า การดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการประสบความสำเร็จตามกระบวนการ</p>	<p>- ผู้วิจัย</p> <p>- ครูที่ปรึกษา</p> <p>- ครูแนะแนว</p> <p>-ครูผู้สอน 8 กลุ่มสาระ</p>	<p>ครูสะท้อนให้ผู้วิจัยทราบพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนลดลง มีเพียงบางพฤติกรรมที่สามารถลดได้น้อยคือการแอบพูดคุยในชั้นเรียนระหว่างครูกำลังสอน</p>

2.2.2 การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมระหว่างครูและนักเรียน (PAR2)

ครูดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมร่วมกับนักเรียน หลังจากที่ได้รับข้อมูล ความรู้ จากผู้วิจัยและวิทยากร เกี่ยวกับกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมและจิตวิทยาวัยรุ่น และการปรับพฤติกรรม รวมทั้งด้านการเก็บข้อมูล การตรวจสอบความถูกต้อง วิธีดำเนินการ โดยมี ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1) ขั้นตอนการวางแผน (Plan: P2)

ครูติดต่อและนัดหมายนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย โดยนัดหมายเวลาในประชุมร่วมกัน เพื่อ ประชุมร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน ในวันศุกร์ที่ 7 ธันวาคม พ.ศ.2555 ตั้งแต่เวลา 12.30 น. เป็นต้นไป ครูแจกเอกสารการประชุมให้แก่ นักเรียน คือ เอกสารเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและการวิจัย เชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และ เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการตามกระบวนการ วางแผนแบบมีส่วนร่วม (AIC) ฉบับสำหรับนักเรียน (PAR2)

ในขั้นตอนนี้ นักเรียนมีความตระหนักถึงปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียน ร่วมกันแล้ว และวางแผนการดำเนินการในขั้นตอนต่อไปเพื่อลดปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ในชั้นเรียน จากนั้นครูกับนักเรียนร่วมกันดำเนินการวางแผนตามขั้นตอนการวางแผนแบบมีส่วนร่วม (Appreciation-Influence-Control: AIC) จนได้แผนการดำเนินการ ดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ขั้นตอนการวางแผนแบบมีส่วนร่วม(AIC) ของครูและนักเรียน

ขั้นตอน	เวลาที่ใช้	การดำเนินการ
A-1	15 นาที	นักเรียนเข้าใจสถานการณ์ สภาพที่แท้จริง (reality) นักเรียนและครูร่วมกันพูดคุยถึงสภาพปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนที่เกิดขึ้น โดยครูเปิดโอกาสให้นักเรียนระบายความรู้สึกที่มีต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียน ร่วมกันฟังและแสดงความคิดเห็นต่อพฤติกรรมของนักเรียน ด้วยบรรยากาศเป็นกันเอง ไม่เคร่งเครียด โดยครูจะไม่ดูไม่แสดงความคิดเห็นเพื่อป้องกันนักเรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ ขั้นตอนนี้ สรุปได้ว่านักเรียนมีความคิดเห็นว่าเป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนรบกวนเพื่อนๆนักเรียนด้วยกันเอง และลงความเห็นว่าจะมีการดำเนินการแก้ไข
A-2	20 นาที	สร้างวิสัยทัศน์ สภาพที่คาดหวังในอนาคต (ideal vision หรือ scenario) ครูและกำหนดเป้าหมาย ซึ่งเป็นเป้าหมายร่วมกันในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียน ได้ข้อสรุปว่า ครูและนักเรียนมีเป้าหมายร่วมกันในการลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนเพื่อนำไปสู่บรรยากาศการเรียนการสอนที่ราบรื่น สนุกสนาน ได้ความรู้ ไม่เครียด และเพื่อนร่วมชั้นไม่มีพฤติกรรมรบกวน

ขั้นตอน	เวลาที่ใช้	การดำเนินการ
I-1	30 นาที	<p>คิดค้น หากลวิธี (solution design)</p> <p>นักเรียนร่วมกันเสนอแนะวิธีการดำเนินการแก้ปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนของตนเอง ตามเป้าหมายที่วางไว้ร่วมกัน คือลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนให้ได้ จากขั้นตอน A-2</p> <p>** ขั้นตอนนี้ครูจะไม่ร่วมเสนอความเห็นเกี่ยวกับวิธีการของนักเรียน เพียงแต่ให้คำแนะนำเท่านั้นหากเห็นว่ากิจกรรมไม่เหมาะสมหรือทำได้ยาก</p> <p>โดยขั้นตอนนี้ สรุปลงได้ว่านักเรียนร่วมกันเสนอกิจกรรมเพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียน 2 กิจกรรม ได้แก่</p> <p>1) กิจกรรมสำรวจห้องเรียน และ 2) กิจกรรม superstar:(ซูป'ตาร์) ห้องเรียน</p>
I-2	30 นาที	<p>จัดความสำคัญ จำแนกกิจกรรม (priority)</p> <p>ขั้นตอนนี้ครูและนักเรียนดำเนินการเกี่ยวกับขั้นตอนของการปฏิบัติกิจกรรม และการติดตามเก็บข้อมูลในแต่ละขั้นตอน โดยครูให้อิสระนักเรียนในการลำดับขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรม จำแนกขั้นตอนของกิจกรรมเพื่อวางแผนหาผู้รับผิดชอบในขั้นตอนต่อไป</p>
C-1	30 นาที	<p>วางแผน หาผู้รับผิดชอบ (responsibility)</p> <p>ขั้นตอนนี้ให้นักเรียนกำหนดหน้าที่ของตนเองในกิจกรรมเพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนและมอบหมายหน้าที่ให้ครู ร่วมปฏิบัติกิจกรรมในครั้งนี้</p> <p>โดยได้ข้อสรุปว่า นักเรียนและครูจะช่วยเหลือสอดส่องพฤติกรรมในห้องเรียน โดยมอบหมายให้ครูทำหน้าที่เป็นผู้ตัดสินชี้ขาดพฤติกรรมและให้ดาวกับนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์</p> <p>ส่วนนักเรียนปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และร่วมกันกับครูสอดส่องพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนร่วมกันกับครู</p> <p>**ครูให้นักเรียนเป็นผู้วางแผนเองทั้งหมดในเรื่องของการวางหน้าที่รับผิดชอบ การติดตามพฤติกรรมต่างๆ โดยครูคอยเสนอแนะและให้คำแนะนำหากพบที่ไม่เหมาะสม</p>
C-2	30 นาที	<p>จัดทำแผน / กิจกรรม / โครงการ (action plan)</p> <p>ขั้นตอนนี้ครูและนักเรียนร่วมกันเขียนแผน / โครงการ</p> <p>โดยได้ข้อสรุป คือ แผนการดำเนินกิจกรรมสำรวจห้องเรียนและกิจกรรม superstar:(ซูป'ตาร์)ห้องเรียน เพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนของนักเรียน</p>

2) ขั้นตอนการปฏิบัติ (Do: D2)

ขั้นตอนการดำเนินการในการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในวงจรที่ 2 เริ่มมีการดำเนินการตั้งแต่สัปดาห์ที่ 2 ของเดือนธันวาคม พ.ศ.2555 ถึงสัปดาห์ที่ 4 ของเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2556 หลังจากครูและนักเรียนร่วมกันวางแผนตามกระบวนการ AIC ในขั้นตอนการวางแผนการวิจัยวงจรที่ 2 (P2) เรียบร้อยแล้ว จึงเริ่มดำเนินกิจกรรมเพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียน ดังนี้ (1) กิจกรรมตำรวจห้องเรียน และ (2) กิจกรรม superstar: (ซูป'ตาร์)ห้องเรียน รายละเอียดกิจกรรมคร่าวๆดังนี้

(1) กิจกรรมตำรวจห้องเรียน เป็นกิจกรรมที่นักเรียนจะเลือกตัวแทนขึ้นมา 2-3 คน ทำหน้าที่เป็นตำรวจตรวจจับพฤติกรรมในห้องเรียน โดยนักเรียนร่วมกันคิดว่าให้เพื่อนคนที่ชอบมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนทำหน้าที่เป็นตำรวจจับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในห้องเรียน และจากนั้นมีการติดตามผลของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์เป็นระยะๆ

(2) กิจกรรม superstar: (ซูป'ตาร์) ห้องเรียน เป็นกิจกรรมต่อเนื่องจากกิจกรรมตำรวจห้องเรียน ในลักษณะการใช้เบี้ยอรรถกร เป็นรูปดาว เพื่อนำมาติดที่บอร์ดหน้าห้อง โดยดาวที่นักเรียนจะได้รับจะต้องผ่านความเห็นชอบจากครูผู้สอน เพื่ออนุมัติให้ดาวกับนักเรียนที่มีพัฒนาการของพฤติกรรมดีขึ้นจากเดิม หรือมีพฤติกรรมดีมาตลอด หากนักเรียนได้รับดาวมากเพียงพอ สามารถนำมาแลกเปลี่ยนของรางวัลได้ ซึ่งของรางวัล คือ คะแนนจิตพิสัย ข้อต่อรองหรือข้อยืดหยุ่นในเรื่องการเรียน การให้คะแนน การเพิ่มคะแนนพฤติกรรมของโรงเรียนด้วย อีกทั้ง ถ้านักเรียนมีพฤติกรรมแย่งลง หรือมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์เกิดขึ้นจะมีการยึดดาวที่ให้ไปกลับคืนมาด้วยและอาจมีการตัดคะแนนความประพฤติของโรงเรียนด้วย

3) ขั้นตอนการตรวจสอบ (Check: C2)

ขั้นตอนการตรวจสอบในการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในวงจรที่ 2 เริ่มมีการดำเนินการตั้งแต่สัปดาห์ที่ 2 ของเดือนธันวาคม พ.ศ.2555 ถึงสัปดาห์ที่ 4 ของเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2556 โดยมีรายละเอียดการดำเนินการในชั้น C2 ดังนี้

1. ครูและนักเรียนร่วมกันดำเนินการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนที่มีการเปลี่ยนแปลงในระหว่างดำเนินการในแต่ละขั้นตอน
2. ครูดำเนินการสนทนากลุ่มระหว่างครูผู้สอนทั้ง 11 คน เกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนเป็นระยะๆ และนำเสนอแบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียนของตนเองเพื่อให้ครูท่านอื่นทราบถึงพัฒนาการ

3. ครูหน้าที่ในการตรวจสอบการดำเนินการตามขั้นตอนของนักเรียนตามแผนที่วางไว้ เพื่อพิจารณาว่านักเรียนดำเนินการการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมได้ตรงตามกระบวนการและตามแผนที่ร่วมกันวางไว้หรือไม่ และกิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติมีความเหมาะสมหรือไม่ ได้ผลหรือไม่อย่างไร

4. ครูดำเนินการวัดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนด้วยแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

จากการตรวจสอบในชั้นเรียนนี้ พบว่านักเรียนสามารถดำเนินการการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมและแผนกิจกรรมที่วางไว้ได้ตรงตามกระบวนการ และกิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติมาส่งผลต่อการพฤติกรรมในชั้นเรียนอย่างเห็นได้ชัดเจน โดยมีพฤติกรรมที่ลดลงจากเดิมแต่ยังปรากฏในห้องเรียน คือ พฤติกรรมการคุยเล่น หยอกล้อระหว่างเรียน ทำให้คะแนนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนจากการวัดด้วยแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นลดลง

ตารางที่ 4.11 ตัวอย่างผลการตรวจสอบการดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมระหว่างครูกับนักเรียน (PAR2)

การสังเกต	การสัมภาษณ์	การสนทนากลุ่ม
1. การดำเนินการตามแนวทางที่วางไว้ นักเรียนต่างให้ความร่วมมือในการดำเนินการทุกขั้นตอน	1. นักเรียนร่วมกันวางแผนเพื่อดำเนินการกับครูได้ “ผมอยากให้อีกิจกรรมที่ผมเสนอ แต่เพื่อนเขามีแนวคิดที่ดีกว่าผม แต่ผมก็ไม่ใช่ว่าไม่ทำต่อนะ ถือว่าเป็นความคิดของส่วนรวมแนวคิดเดียวกัน ก็ต้องช่วยกันไป” (นักเรียน 14 ม.ค.56)	1. ครูและนักเรียนเห็นว่าพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนลดลง “ไม่ได้คิดไปเองนะครับ ผมว่าพฤติกรรมไม่ได้มันลดลงจริงๆ” (นักเรียน 14 ม.ค.56)
2. นักเรียนร่วมกันดูแล สอดส่องพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียน	“เพื่อน ๆ ร่วมมือกันดีนะค่ะ ดีกว่าตอนทำงานกลุ่มซะอีก เพราะเมื่อก่อนนั่งงานกลุ่มหนูต้องทำอยู่คนเดียว” (นักเรียน 14 ม.ค.56)	2. ครูและนักเรียนช่วยกันนำเสนอ แสดงความคิดเห็น และร่วมกันวางแผนกิจกรรมเพิ่มเติมเนื่องจากมีพฤติกรรม การแอบคุยระหว่างเรียนที่ยังพบอยู่ “หนูว่า บางคนยังมีแอบคุยอยู่นะ บางที หนูยังแอบทำเลย เหมือนกะว่ามันยากมากเลยเรื่องนี้” (นักเรียน 18 ม.ค.56)
3. นักเรียนมีความระมัดระวังในการแสดงพฤติกรรมมากขึ้น	2. นักเรียนที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี “หนูดีใจที่อาจารย์เห็นว่าพวกหนูมีส่วนช่วยให้อาจารย์แก้ไขพฤติกรรมแย่ๆของเพื่อนๆได้” (นักเรียน 6 ม.ค.56)	

4) ขั้นตอนการสะท้อนผลการปฏิบัติ (Act: A2)

หลังจากครูและนักเรียนได้ดำเนินการร่วมกันดำเนินกิจกรรมตามแนวทางที่วางแผนไว้ร่วมกัน นักเรียนได้สะท้อนผลการดำเนินการว่า นักเรียนสามารถลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนได้ดี เพียงแต่พฤติกรรมการแอบคุยในชั้นเรียนที่ลดลงน้อยมาก เพราะยังมีเพื่อนในชั้นเรียนยังไม่สามารถลดพฤติกรรมนี้ได้

“ตั้งต้น วางแผน จนถึงตอนนี้ ได้ผลดีค่ะ เพราะว่าเพื่อนๆเขาเปลี่ยนตัวเองมาเลยคะ เพราะว่าในกลุ่มพวกหนู แอบแข่งกันด้วย ถ้าใครได้ดาวน้อยที่สุดต้องเลี้ยงสเวนเช่น555 (หัวเราะ)”

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ตัวแทนนักเรียน (22 กุมภาพันธ์ 2556)

“ผมว่าได้ผลดีนะครับ เพราะเหมือนกับว่าพวกเราช่วยกันคิด ช่วยกันตั้งกติกาขึ้นมา จะแหกกติกาตัวเองก็นะ ใช่มั้ยครับ เพราะว่ากติกาที่ช่วยกันตั้งมันอะลุ่มอะหล่วยพอสมควร ผมว่าเพื่อนๆเลยยอมรับ อย่างกฎโรงเรียนผมว่ามันยุ่งยากเกินไป เค้าน่าจะให้เราช่วยคิดแบบนี้บ้างนะครับ ผมจะทำให้ถูกกฎระเบียบเลยครับ”

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ตัวแทนนักเรียน (22 กุมภาพันธ์ 2556)

ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า นักเรียนสามารถลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนได้ดี เพียงแต่พฤติกรรมการแอบคุยในชั้นเรียนที่ลดลงน้อยกว่าพฤติกรรมอื่นๆ เพราะยังมีนักเรียนในชั้นเรียนยังไม่สามารถลดพฤติกรรมนี้ได้ แต่ในภาพรวมพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในชั้นเรียนหลายๆด้าน ครูและนักเรียนเห็นว่าสามารถลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนได้มาก เนื่องจากเป็นช่วงเวลาใกล้ปิดภาคเรียนภาระงานอื่นๆของครูมีมากขึ้นและต้องรีบดำเนินการอย่างเร่งด่วน นักเรียนเองก็ต้องเตรียมตัวทบทวนบทเรียนเพื่อสอบปลายภาคเรียนที่ 2 ดังนั้นการดำเนินการตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมจึงทำได้เพียงรอบเดียว

ผู้วิจัยสามารถสรุปขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของครูกับนักเรียน (PAR2) ดังตารางที่ 4.12 ดังนี้

ตารางที่ 4.12 สรุปการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของครูกับนักเรียน (PAR2)

ช่วงเวลาในการวิจัย	ขั้นตอนดำเนินการ	ผู้เกี่ยวข้อง	ผลการดำเนินการ
วันที่ 30 พฤษภาคม 2555	ขั้นตอน Plan (P2) ครูและนักเรียนร่วมกันวางแผนดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการมีส่วนร่วมเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมในชั้นเรียน ด้วยเทคนิคกระบวนการวางแผนแบบมีส่วนร่วม(AIC)	- ผู้วิจัย - ครูที่ปรึกษา - ครูแนะแนว - ครูผู้สอน 8 กลุ่มสาระ	ครูและนักเรียนดำเนินการวางแผนตามกระบวนการ AIC จนได้แผนการปฏิบัติการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อใช้ในการลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียน
เดือนธันวาคม - กุมภาพันธ์	ขั้นตอน Do (D2) ครูและนักเรียนร่วมกันดำเนินกิจกรรมตามแผนที่วางไว้ P2 ได้แก่ 1. กิจกรรมตำรวห้องเรียน 2. กิจกรรม superstar: ชูป'ดาร์ห้องเรียน	- ผู้วิจัย - ครูที่ปรึกษา - ครูแนะแนว - ครูผู้สอน 8 กลุ่มสาระ	ครูและนักเรียนร่วมกันดำเนินกิจกรรมตามหน้าที่ของแต่ละคน ตามที่วางแผนและมอบหมายหน้าที่ไว้
ปลายเดือนธันวาคม 2555 ปลายเดือนมกราคม 2555 ปลายเดือนกุมภาพันธ์ 2556	ขั้นตอน Check (C2) 1. ครูและนักเรียนร่วมกันเก็บข้อมูลพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนตลอดกระบวนการ 2. ครูดำเนินสนทนากลุ่มในประเด็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์เป็นระยะๆ 3. ครูตรวจสอบกระบวนการวิจัย PAR ของนักเรียน 4. ครูวัดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	- ผู้วิจัย - ครูที่ปรึกษา - ครูแนะแนว - ครูผู้สอน 8 กลุ่มสาระ	1. ครูและนักเรียนพบว่าพฤติกรรมในชั้นเรียนมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง 2. ครูพบว่านักเรียนสามารถดำเนินการตามกระบวนการได้ครบถ้วน 3. คะแนนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ลดลงกว่าก่อนการดำเนินการ
เดือนกุมภาพันธ์	ขั้นตอน Act (A2) ครูและนักเรียนร่วมกันสะท้อนผลการปฏิบัติงานตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อปรับปรุง พบว่าการดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการประสบความสำเร็จตามกระบวนการ และตามกิจกรรมที่วางแผนไว้	- ผู้วิจัย - ครูที่ปรึกษา - ครูแนะแนว - ครูผู้สอน 8 กลุ่มสาระ	ครูและนักเรียนร่วมกันสะท้อนให้ผู้วิจัยทราบว่าพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนลดลง มีเพียงบาง บางพฤติกรรมที่สามารถลดได้น้อยคือการแอบพูดคุยในชั้นเรียนระหว่างครูกำลังสอน

2.3 ผลการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมระหว่างครูและนักเรียนในการลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

ผลการวิจัยในครั้งนี้ที่เกิดขึ้นจากการทดลองตามระเบียบวิธีวิจัยกึ่งทดลอง (quasi-experimental design) แบบศึกษาสองกลุ่มวัดสองครั้ง (the pretest-posttest design with nonequivalent group) โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) ของครูและนักเรียนในการลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยดำเนินการวัดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนด้วยแบบวัดพฤติกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นกับนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุม

2.3.1 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียน

เมื่อวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียน ปรากฏว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยหลังการทำวิจัย (post-test: E_{12}) น้อยกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทำวิจัย (pre-test: E_{11}) โดยมีคะแนนเฉลี่ยก่อนการทำวิจัย (pre-test: E_{11}) เท่ากับ 3.16 และคะแนนเฉลี่ยหลังการทำวิจัย (post-test: E_{12}) เท่ากับ 2.28 อยู่ในระดับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนปานกลาง และ ระดับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนค่อนข้างน้อย ตามลำดับ ขณะที่กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยก่อนการทำวิจัย (pre-test: C_{11}) ใกล้เคียงกับคะแนนเฉลี่ยหลังการทำวิจัย (post-test: C_{11}) โดยมีคะแนนเฉลี่ยก่อนการทำวิจัย (pre-test: C_{11}) เท่ากับ 2.98 และคะแนนเฉลี่ยหลังการทำวิจัย (post-test: C_{12}) เท่ากับ 2.96 อยู่ในระดับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนปานกลาง

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ความแปรผัน (CV) พบว่ากลุ่มทดลองหลังการทดลอง (post-test: E_{12}) มีการกระจายของคะแนนมากที่สุด รองลงมา คือ กลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง (pre-test: C_{11}) กลุ่มควบคุมหลังการทดลอง (post-test: C_{12}) และกลุ่มทดลองก่อนการทดลอง (pre-test: E_{11}) ตามลำดับ (CV = 21.05, 18.12, 17.91 และ 15.50 ตามลำดับ) แสดงว่ากลุ่มทดลองหลังการทดลองนักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์แตกต่างกันมากก่อนการทดลอง และมากกว่ากลุ่มควบคุม เมื่อพิจารณาความเบ้ (Sk) พบว่า คะแนนจากการวัดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนมีลักษณะเบ้ซ้ายในกลุ่มทดลองก่อนทดลอง (pre-test: E_{11}) กลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง (pre-test: C_{11}) และ กลุ่มควบคุมหลังการทดลอง (post-test: C_{12}) แสดงว่านักเรียนส่วนมากได้คะแนนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนสูงกว่าค่าเฉลี่ย (Sk = -0.37, -0.89 และ -1.09 ตามลำดับ) ส่วนคะแนนจากการวัดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนมีลักษณะเบ้ขวาในกลุ่มทดลองหลังการทดลอง (post-test: E_{12}) แสดงว่า นักเรียนส่วนใหญ่ได้คะแนนพฤติกรรมที่ไม่พึง

ประสงคิในชั้นเรียนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ($Sk = 0.29$) เมื่อพิจารณาความโด่ง พบว่า มีความโด่งสูงกว่าโด่งปกติในกลุ่มทดลองก่อนการทดลอง (pre-test: E_{11}) กลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง (pre-test: C_{11}) และ กลุ่มควบคุมหลังการทดลอง (post-test: C_{12}) แสดงว่า นักเรียนส่วนมากมีคะแนนเกาะกลุ่มกัน ($Ku = 0.37, 1.40$ และ 1.82 ตามลำดับ) และมีความโด่งต่ำกว่าโด่งปกติในกลุ่มทดลองหลังการทดลอง (post-test: E_{12}) แสดงว่า นักเรียนส่วนมากมีคะแนนกระจายต่างกันอย่างมาก ($Ku = -0.48$) ดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงคิในชั้นเรียน

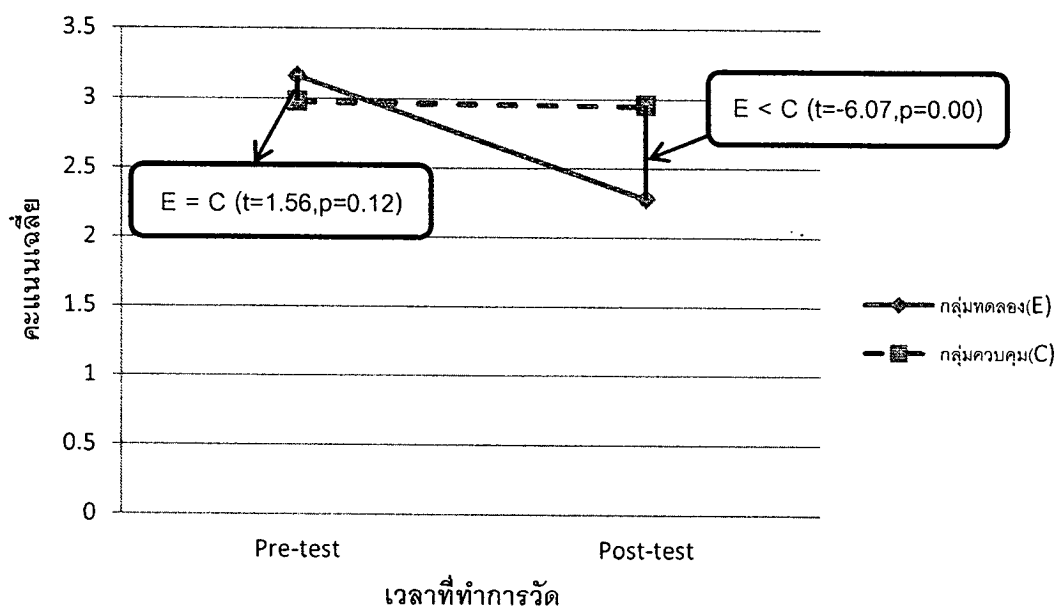
		N	Min	Max	Mean	SD	CV	Sk	Ku
E	Pre (E_{11})	40	1.80	4.08	3.16	0.49	15.50	-0.37	0.37
	Post (E_{12})	40	1.47	3.30	2.28	0.48	21.05	0.29	-0.48
C	Pre (C_{11})	40	1.45	3.99	2.98	0.54	18.12	-0.89	1.40
	Post (C_{12})	40	1.43	3.97	2.96	0.53	17.91	-1.09	1.82

2.3.2 ผลการใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมระหว่างครูกับนักเรียนในการลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงคิในชั้นเรียน

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลจากการใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมระหว่างครูกับนักเรียนในการลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงคิในชั้นเรียนทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพควบคู่กันตลอดการดำเนินการวิจัย ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำเสนอผลการใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของครูและนักเรียนออกเป็น 2 หัวข้อ ได้แก่ 1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ และ 2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

เมื่อนำค่าเฉลี่ยคะแนนจากการวัดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงคิในชั้นเรียนทั้ง 2 ครั้ง (ก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง) สร้างกราฟ (scatter diagram) พบว่าคะแนนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงคิในชั้นเรียนของกลุ่มทดลองก่อน-หลังทดลองอย่างเห็นได้ชัดเจน เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุมซึ่งมีความใกล้เคียงกันมาก แสดงรายละเอียดดังรูปที่ 4.4

รูปที่ 4.4 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนจากการวัด 2 ครั้ง

เมื่อวิเคราะห์ด้วย t-test แบบ independent เพื่อทดสอบระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า ก่อนการทำวิจัย นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งพิจารณาค่าสถิติทดสอบ Levene's test (sig = 0.77) แสดงว่าความแปรปรวนของทั้ง 2 กลุ่มเท่ากัน จากนั้นพิจารณาจากสถิติทดสอบ t จากผลการทดสอบความแปรปรวนก่อนทำการวิจัย ค่า $t = 1.56$, $p\text{-value} = 0.12$ (ค่า $p\text{-value} > .05$) แสดงว่า นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนก่อนการทดลองไม่แตกต่างกัน (กลุ่มทดลอง = กลุ่มควบคุม) และ หลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งพิจารณาค่าสถิติทดสอบ Levene's test (sig = 0.93) แสดงว่าความแปรปรวนของทั้ง 2 กลุ่มเท่ากัน จากนั้นพิจารณาจากสถิติทดสอบ t ผลการทดสอบความแปรปรวนหลังทำการวิจัย ค่า $t = -6.07$, $p\text{-value} = 0.00$ (ค่า $p\text{-value} < .05$) แสดงว่า นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนหลังการทดลองแตกต่างกัน โดยกลุ่มทดลองนักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนน้อยกว่ากลุ่มควบคุม

เมื่อวิเคราะห์ภายในกลุ่มด้วย t-test แบบ Paired-Sample t-test พบว่า ภายในกลุ่มทดลองนักเรียนมีคะแนนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ก่อนการทดลองแตกต่างจากหลังการทดลอง

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังการทดลอง นักเรียนมีคะแนนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนลดลงจากคะแนนวัดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนก่อนการทดลอง ซึ่งพิจารณาจากค่าเฉลี่ย ($E_{12}=2.28$, $E_{11}=3.16$ ตามลำดับ) ดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 สรุปผลการเปรียบเทียบของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

	กลุ่มทดลอง (E)		กลุ่มควบคุม (C)		Levene's Test	t	p - value	ผลการ วิเคราะห์
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD				
ก่อนทดลอง (1)	3.16	0.49	2.98	0.54	0.77	1.56*	0.12	(E) = (C)
หลังทดลอง (2)	2.28	0.48	2.96	0.53	0.93	6.07*	0.00	$E_{หลัง} < C_{หลัง}$
t	7.60*		0.38*					
p - value	0.00		0.70					
ผลการวิเคราะห์	(ก่อน) > (หลัง)		(ก่อน) = (หลัง)					

*p < 0.05

จากผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ผลการใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของครูและนักเรียนสามารถลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาต้นต้นได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพที่ผู้วิจัยดำเนินการเป็นระยะๆ ตั้งแต่ก่อนทดลอง ระหว่างดำเนินการทดลอง และหลังการทดลอง ด้วยวิธีการสัมภาษณ์ครู สัมภาษณ์นักเรียนและสังเกตบรรยากาศในชั้นเรียน ได้ผลดังตารางที่ 4.11 และ ตารางที่ 4.12

2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ตาราง 4.15 ผลการเก็บข้อมูลพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนเชิงคุณภาพของกลุ่มทดลอง

วิธีการเก็บข้อมูล	ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล			ผลการวิเคราะห์
	ก่อนทดลอง	ระหว่างทดลอง	หลังทดลอง	
1. การสัมภาษณ์ครู	"นักเรียนห้องนี้ จะเป็นพวกทำงานอื่น ไม่สนใจเรียน ไม่ส่งการบ้าน คอย "	ครั้งที่ 1 (ธ.ค.55) "ยังมีอยู่นะคะ ยังไม่ค่อยได้ผลเท่าไรเลย ถ้าให้เป็นเปอร์เซ็นต์ น่าจะดีขึ้นประมาณ 10-20 เปอร์เซ็นต์นะคะ" ครั้งที่ 2 (ม.ค.56) "ดีขึ้นครับ ผมว่าเด็กเริ่มจะปรับตัวได้แล้ว ดีกว่าเดือนก่อนเยอะเลย เกือบจะหายไปหมดเลย เพราะเด็กเขา ถ้าเขาเห็นเพื่อนทำผิด เขาจะรีบฟ้องเราเลย เขาก็จะไม่ค่อยทำ" ครั้งที่ 3 (ก.พ.56) "ดีค่ะ พี่ยังชมพวกเขา อยู่เลย อู๊ย!!ดูท่าทาง เขาภูมิใจเชียวแหละ"	"เทียบกับก่อนทดลองนี้ พี่กับเหวเลยครับ สอนสบายขึ้นเยอะเลย กิจกรรมให้ทำก็สนุกกัน ทั้งครูทั้งเด็ก ราบรื่นขึ้นเยอะ"	พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนลดลง
2. การสัมภาษณ์นักเรียน	"มีพฤติกรรมไม่ดีเยอะค่ะ หนูรำคาญมากพวก...เขาชอบพูดกับอาจารย์เสียงดัง ชอบทำให้ทั้งห้อง โดนอาจารย์ตำหนกเลย หนูไม่ชอบเลยเพราะ หนูไม่ได้ทำอะไรผิด"	ครั้งที่ 1 (ธ.ค.55) "ผมว่าลดลงบ้างนะครับ แต่บางคนยังลืมนะว่าเราตกลงอะไรกันไว้บ้าง พอนึกได้ก็หยุด แต่ก็ดีขึ้น" ครั้งที่ 2 (ม.ค.56) "ลดลงเยอะเลยคะ เพื่อนหนูได้ดาวตั้งเยอะ แต่หนูไม่ได้เลยเพราะหนูเป็นเด็ก คือ อยู่แล้ว 555 หัวเราะ" ครั้งที่ 3 (ก.พ.56) "เรียบร้อยมากครับ ผมไม่อยากจะเชื่อว่าพวกเรา ก็ทำได้ พออาจารย์หลายๆคนชมเด็กห้องเรา ปลื้มมากเลยครับ"	"ไม่เหมือนเมื่อก่อน คิดไปเองหรือป่าวไม่รู้ หนูคิดว่าเรียนสนุกขึ้นกว่าเดิมอีก เพราะเมื่อก่อนเพื่อนบางคนชอบกวนครู"	พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนลดลง

วิธีการเก็บข้อมูล	ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล			ผลการวิเคราะห์
	ก่อนทดลอง	ระหว่างทดลอง	หลังทดลอง	
3. การสังเกตบรรยากาศในชั้นเรียน	พบพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์อย่างต่อเนื่องหลายรูปแบบ ดังนี้ นร. แอบอ่านหนังสือ นิยายได้โต๊ะเรียน แอบคุย แอบลุกเดิน	ครั้งที่ 1 (ธ.ค.55) พบพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์อย่างต่อเนื่องหลายรูปแบบ ดังนี้ นร. แอบอ่านหนังสือ นิยายได้โต๊ะเรียน แอบคุย แอบลุกเดิน ครั้งที่ 2 (ม.ค.56) พบพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์อย่างต่อเนื่องหลายรูปแบบ ดังนี้ นร. แอบอ่านหนังสือ นิยายได้โต๊ะเรียน แอบคุย แอบลุกเดิน แต่เป็นช่วงระยะเวลาสั้นๆ อย่างเช่นแอบนำงานวิชาอื่นขึ้นมาทำโดยใช้เวลาไม่นานเท่าใด ครั้งที่ 3 (ก.พ.56) ไม่พบพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียน แล้ว พบเพียงแค่แอบคุยกับเพื่อนเพียงแค่น้อยในเวลาที่สั้นๆ สังเกตไม่แน่ใจว่าคุยกันเรื่องเรียนหรือเรื่องเล่นๆกันของเด็กเอง	มีแอบคุยเล็กน้อย	พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนลดลง

ตาราง 4.16 ผลการเก็บข้อมูลพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนเชิงคุณภาพของกลุ่มควบคุม

วิธีการเก็บข้อมูล	ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล			ผลการวิเคราะห์
	ก่อนทดลอง	ระหว่างทดลอง	หลังทดลอง	
1. การสัมภาษณ์ครู	“นักเรียนห้องนี้ จะเป็นพวกทำงานอื่น ไม่สนใจเรียน ไม่ส่งการบ้าน คอยเล่นพอกันเลยทั้ง 2 ห้องแหละค่ะ”	ครั้งที่ 1 (ธ.ค.55) “เหมือนเดิมค่ะ พอเราทำโทษก็หยุดแค่ประเดี๋ยวประด๋าวเท่านั้น เดี่ยวก็เอาอีกแล้ว” ครั้งที่ 2 (ม.ค.56) “สารพัดพฤติกรรม เล่นคุย เหม่อลอย ไม่รับผิดชอบ โ้ย..เยอะ” ครั้งที่ 3 (ก.พ.56) “หลายอย่างเลยครับ ยิ่งตอนนี้ปลายเทอมไม่สนใจเรียนหรอก เพราะงานที่ค้างค้างไว้ก็จะเอามาเคลีย แอบทำกันในห้อง บางทีงานเย็บปักถักร้อยอะไรของเค้าเนะ ยังเอาขึ้นมาทำตอนผมสอน”	“ยังพบอยู่แก็ไม่หาย ไม่รู้จะใช้วิธีไหน อย่างที่บอกแหละ ลงโทษก็แล้ว อะไรก็แล้ว บางทีก็เลยต้องปล่อยเพราะเราก็จะสอนไม่ทันอยู่แล้ว”	พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนไม่ลดลง อีกทั้งยังเพิ่มขึ้นเรื่อยๆเนื่องจากใกล้หมดภาคเรียน
2. การสัมภาษณ์นักเรียน	“มีพฤติกรรมแปลกๆ เยอะเลยครับ เช่น ตอบคำถามเรียกห้อง ความสนใจ ทำเหมือนจะสนใจโดยการตอบเสียงดังจนน่ารำคาญ คุย เล่น ทำการบ้านไม่ยอมทำมาจากบ้าน”	ครั้งที่ 1 (ธ.ค.55) “มีตลอด หนูรำคาญมาก...” ครั้งที่ 2 (ม.ค.56) “พฤติกรรมอย่างอื่น มีเป็นเรื่องปกติไปแล้วครับ มากขึ้นกว่าเดิมด้วย เพราะต้องเริ่มทำงานส่งก่อนสอบ final” ครั้งที่ 3 (ก.พ.56) “ไม่ได้ลดลงเลย เมื่อวันก่อนยังมีต่อกันในห้องเรียนนะ ผู้ชายตอยหน้าผู้หญิงด้วย ตอนครูกำลังสอนด้วย ”	“ไม่นะค่ะ หนูว่าปกติ ไม่เห็น มี การเปลี่ยนแปลงอะไรเลย ค่ะ บรรยากาศก็แบบเดิมๆ”	พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนไม่ลดลง

วิธีการเก็บข้อมูล	ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล			ผลการวิเคราะห์
	ก่อนทดลอง	ระหว่างทดลอง	หลังทดลอง	
3.การสังเกตบรรยากาศในชั้นเรียน	พบพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์อย่างต่อเนื่อง ดังนี้ นร.แอบอ่านหนังสือการ์ตูนใต้โต๊ะเรียน แอบคุย แอบลุกเดิน ขออนุญาตเข้าห้องน้ำบ่อยๆ	ครั้งที่ 1 (ธ.ค.55) พบพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์อย่างต่อเนื่อง หลายๆรูปแบบ ดังนี้ นร.แอบอ่านหนังสือ นิยายใต้โต๊ะเรียน แอบคุย แอบลุกเดิน ครั้งที่ 2 (ม.ค.56) พบพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์อย่างต่อเนื่อง หลายๆรูปแบบ ดังนี้ นร.แอบอ่านหนังสือ นิยายใต้โต๊ะเรียน แอบคุย แอบลุกเดิน อย่างเช่นแอบนั่งงานวิชาอื่นขึ้นมาทำ ครั้งที่ 3 (ก.พ.56) พบพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์อย่างต่อเนื่อง หลายๆรูปแบบ ดังนี้ นร.แอบอ่านหนังสือ นิยายใต้โต๊ะเรียน แอบคุย แอบลุกเดิน	พบพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์อย่างต่อเนื่อง หลายๆรูปแบบ ดังนี้ นร.แอบอ่านหนังสือ นิยายใต้โต๊ะเรียน แอบคุย แอบลุกเดิน อย่างเช่นแอบนั่งงานวิชาอื่นขึ้นมาทำ และมีความถี่การแสดงพฤติกรรมมากกว่าครั้งก่อนหน้า	พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียนไม่ลดลง